

ԿՈՆՎԵՆՑԻԱ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՃԱՊՈՆԻԱՅԻ
ՄԻՋԵՎ ԵՎԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ ԲԱՑԱՌԵԼՈՒ ԵՎ
ՀԱՐԿՈՒՄԻՑ ԽՈՒՍԱՓԵԼՆ ՈՒ ՇՐՋԱՆՑԵԼԸ ԿԱՆԽԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետությունը եւ Ճապոնիան,

ցանկանալով էլ ավելի զարգացնել իրենց տնտեսական
հարաբերությունները եւ ընդլայնել հարկային ոլորտում իրենց
համագործակցությունը,

մտադրություն ունենալով կնքել եկամուտների կրկնակի հարկումը
բացառելու մասին կոնվենցիա՝ չստեղծելով հարկերից խուսափելու կամ դրանք
շրջանցելու միջոցով չհարկման կամ նվազեցված հարկման
հնարավորություններ (այդ թվում՝ երրորդ պետությունների ռեզիդենտներին
անուղղակի արտոնություն տրամադրելու նպատակով սույն Կոնվենցիայով
նախատեսված՝ հարկերից ազատվելու համար պայմանագրի
առավելություններից օգտվելուն ուղղված կարգավորումների միջոցով),

համաձայնեցին հետեւյալի մասին.

ՀՈԴՎԱԾ 1

ԱՆՁԻՆՔ, ՈՐՈՆՑ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԿԻՐԱՌՎՈՒՄ Է ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՆ

1. Սույն Կոնվենցիան կիրառվում է Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ հանդիսացող անձանց նկատմամբ:
2. Սույն Կոնվենցիայի նպատակներով՝ այն սուբյեկտի կողմից կամ այն կարգավորման միջոցով ստացված եկամուտը, որը երկու Պայմանավորվող պետությունների մեկի հարկային օրենքով դիտարկվում է որպես ֆինանսապես ամբողջովին կամ մասամբ թափանցիկ, համարվում է Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի եկամուտը, սակայն միայն այնքանով, որքանով եկամուտն այդ Պայմանավորվող պետության կողմից հարկման նպատակներով ընկալվում է որպես այդ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի եկամուտ:
3. Սույն Կոնվենցիան Պայմանավորվող պետության կողմից իր ռեզիդենտների հարկման վրա չի ազդում՝ բացառությամբ 7-րդ հոդվածի 3-րդ կետին, 9-րդ հոդվածի 2-րդ կետին եւ 18-րդ, 19-րդ, 22-րդ, 23-րդ, 24-րդ եւ 27-րդ հոդվածներին համապատասխան տրամադրված արտոնությունների:

ՀՈԴՎԱԾ 2

ՀԱՐԿԵՐԸ, ՈՐՈՆՑ ՎՐԱ ՏԱՐԱԾՎՈՒՄ Է ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՆ

1. Սույն Կոնվենցիան տարածվում է Պայմանավորվող պետության կամ դրա վարչատարածքային ստորաբաժանումների կամ իշխանության տեղական մարմինների անունից սահմանված եկամուտներից գանձվող հարկերի նկատմամբ՝ անկախ դրանց գանձման եղանակից:

2. Եկամուտներից գանձվող հարկեր են համարվում ընդհանուր եկամտի կամ եկամտի տարրերի նկատմամբ սահմանված բոլոր տեսակի հարկերը, ներառյալ՝ գույքի օտարումից ստացված եկամուտների նկատմամբ սահմանված հարկերը, ձեռնարկությունների կողմից վճարվող վարձատրությունների կամ աշխատավարձերի ընդհանուր չափի նկատմամբ սահմանված հարկերը, ինչպես նաև գույքի արժեքի հավելածի նկատմամբ սահմանված հարկերը:

3. Սույն Կոնվենցիան կիրառվում է գոյություն ունեցող հետեյալ հարկերի նկատմամբ.

ա) Հայաստանում՝

i) շահութահարկ, եւ

ii) եկամտային հարկ,

(այսուհետ՝ հայկական հարկ):

բ) Ճապոնիայում՝

- i) եկամտային հարկ,
- ii) կորպորատիվ հարկ,
- iii) հատուկ եկամտային հարկ վերակառուցման համար,
- iv) տեղական կորպորատիվ հարկ, եւ
- v) տեղի բնակիչներից գանձվող հարկեր (այսուհետ՝ ճապոնական հարկ):

4. Սույն Կոնվենցիան կիրառվում է նաեւ նմանատիպ կամ էապես նման ցանկացած հարկի նկատմամբ, որը կսահմանվի Կոնվենցիայի ստորագրման օրվանից հետո՝ ի լրումն գործող հարկերի, կամ դրանց փոխարեն: Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները ծանուցում են միմյանց իրենց հարկային օրենքներում կատարված ցանկացած էական փոփոխության մասին:

ՀՈՂՎԱԾ 3

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակներով, եթե այլ բան չի բխում համատեքստից՝

ա) «Հայաստան» եզրույթը նշանակում է Հայաստանի Հանրապետությունը եւ աշխարհագրական իմաստով օգտագործվելու դեպքում

նշանակում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքը, այդ թվում՝ հողը, ջրերը, ընդերքը եւ օդային տարածքը, որոնց նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունն իրականացնում է իր ինքնիշխան իրավունքներն ու իրավագործությունը՝ իր ազգային օրենսդրության եւ միջազգային իրավունքի համաձայն.

բ) «Ճապոնիա» եզրույթը աշխարհագրական իմաստով օգտագործվելու դեպքում նշանակում է Ճապոնիայի ամբողջ տարածքը, այդ թվում՝ տարածքային ծովը, որտեղ գործում են Ճապոնիայի հարկային օրենքները, ինչպես նաեւ տարածքային ծովի սահմաններից դուրս գտնվող ցանկացած ծովային տարածք, այդ թվում՝ ծովի հատակը եւ դրա ընդերքը, որոնց նկատմամբ Ճապոնիան միջազգային իրավունքի համաձայն ունի ինքնիշխան իրավունքներ, եւ որտեղ գործում են Ճապոնիայի հարկային օրենքները.

գ) «Պայմանավորվող պետություն» եւ «մյուս Պայմանավորվող պետություն» եզրույթները, համատեքստից կախված, նշանակում են Հայաստան կամ Ճապոնիա.

դ) «անձ» եզրույթը ներառում է ֆիզիկական անձ, ընկերություն եւ անձանց ցանկացած այլ միավորում.

ե) «ընկերություն» եզրույթը նշանակում է ցանկացած կորպորատիվ միավորում կամ ցանկացած կազմավորում, որը հարկման նպատակներով դիտարկվում է որպես կորպորատիվ միավորում.

զ) «ձեռնարկություն» եզրույթը կիրառվում է ցանկացած տեսակի

ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման նկատմամբ.

է) «Պայմանավորվող պետության ձեռնարկություն» եւ «մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկություն» եզրույթները նշանակում են համապատասխանաբար Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն.

ը) «միջազգային փոխադրում» եզրույթը նշանակում է ցանկացած փոխադրում նավով կամ օդանավով՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ նավը կամ օդանավը շահագործվում է բացառապես Պայմանավորվող պետությունում գտնվող վայրերի միջեւ, եւ այդ նավը կամ օդանավը շահագործող ձեռնարկությունն այդ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը չէ.

թ) «իրավասու մարմին» եզրույթը նշանակում է՝

i) Հայաստանում՝ Ֆինանսների նախարարությունը եւ Պետական եկամուտների կոմիտեն կամ դրանց լիազորված ներկայացուցիչները.

ii) Ճապոնիայում՝ Ֆինանսների նախարարը կամ նրա լիազորված ներկայացուցիչը.

ժ) «քաղաքացի» եզրույթը Պայմանավորվող պետության առնչությամբ նշանակում է՝

i) այդ Պայմանավորվող պետության ազգություն կամ քաղաքացիություն ունեցող ցանկացած ֆիզիկական անձ, եւ

ii) այդ Պայմանավորվող պետության գործող օրենսդրության հիման վրա որպես այդպիսին կարգավիճակ ստացած ցանկացած իրավաբանական անձ, գործընկերություն կամ միավորում.

ժա) «ձեռնարկատիրական գործունեություն» եզրույթը ներառում է մասնագիտական ծառայությունների եւ անկախ բնույթի այլ գործունեության իրականացումը.

ժբ) Պայմանավորվող պետության «հաստատված կենսաթոշակային հիմնադրամ» եզրույթը նշանակում է Պայմանավորվող պետության օրենքներով սահմանված սուբյեկտ կամ կարգավորում, որը այդ Պայմանավորվող պետության հարկային օրենքներով ընկալվում է որպես առանձին անձ, եւ

i) որը հիմնադրվել է եւ գործում է բացառապես կամ գրեթե բացառապես կառավարելու համար կամ անհատներին կենսաթոշակային եւ լրացուցիչ կամ կողմնակի արտոնություններ տրամադրելու համար, եւ որը, որպես այդպիսին, կարգավորվում է այդ Պայմանավորվող պետության կամ դրա վարչատարածքային ստորաբաժանումներից կամ տեղական մարմիններից մեկի կողմից, կամ

ii) որը հիմնադրվել է գործում է բացառապես կամ գրեթե բացառապես այդ Պայմանավորվող պետության այլ հաստատված կենսաթոշակային հիմնադրամների օգտին միջոցներ ներդնելու նպատակով:

Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան ստեղծված

սուբյեկտը կամ սահմանված կարգավորումը «i» կամ «ii» պարբերությունների համաձայն հաստատված կենսաթոշակային հիմնադրամ համարվելու պայմաններում այդ Պայմանավորվող պետության հարկային օրենքներով որպես առանձին անձ դիտարկվելու դեպքում սույն Կոնվենցիայի նպատակներով համարվում է առանձին անձ՝ որպես այդպիսին դիտարկվելով այդ Պայմանավորվող պետության հարկային օրենքներին համապատասխան, եւ սուբյեկտի կամ կարգավորման բոլոր ակտիվները եւ եկամուտը դիտարկվում են որպես այդ առանձին անձի եւ ոչ այլ անձի սեփականությունը հանդիսացող ակտիվներ եւ ստացված եկամուտ:

2. Պայմանավորվող պետության կողմից սույն Կոնվենցիան ցանկացած պահի կիրառելիս դրանում չսահմանված ցանկացած եզրույթ, եթե համատեքստն այլ բան չի պահանջում կամ իրավասու մարմինների համաձայնությամբ դրան այլ նշանակություն չի հաղորդվել 24-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան, ունի այն նշանակությունը, որն այն կրում է տվյալ պահին այդ Պայմանավորվող պետության օրենսդրությանը համապատասխան՝ այն հարկերի առնչությամբ, որոնց նկատմամբ Կոնվենցիան կիրառվում է. ընդ որում, այդ Պայմանավորվող պետության կիրառելի հարկային օրենքներով սահմանված յուրաքանչյուր նշանակություն գերակայում է այդ Պայմանավորվող պետության այլ օրենքներով այդ եզրույթին տրվող նշանակության նկատմամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 4

ՌԵԶԻԴԵՆՏ

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակներով «Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ» եզրույթը նշանակում է ցանկացած անձ, որն այդ Պայմանավորվող պետության օրենսդրությամբ այդտեղ ենթակա է հարկման իր բնակության, ռեզիդենտության, ստեղծման վայրի, գլխամասային կամ գլխավոր գրասենյակի, ղեկավարման վայրի կամ ցանկացած այլ համանման չափանիշի հիման վրա, եւ ներառում է նաեւ այդ Պայմանավորվող պետությունը եւ դրա ցանկացած վարչատարածքային ստորաբաժանում, իշխանության տեղական մարմին, ինչպես նաեւ Պայմանավորվող պետության հաստատված կենսաթոշակային հիմնադրամը: Այս եզրույթը, այնուամենայնիվ, չի ներառում որեւէ անձի, որն այդ Պայմանավորվող պետությունում ենթակա է հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում առկա աղբյուրներից ստացված եկամուտների առնչությամբ:

2. Այն դեպքում, երբ ֆիզիկական անձը, 1-ին կետի դրույթներին համապատասխան, երկու Պայմանավորվող պետությունների ռեզիդենտ է, նրա կարգավիճակը որոշվում է հետեւյալ կերպ.

ա) նա համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտը, որտեղ ունի իրեն պատկանող մշտական կացարան. եթե նա երկու Պայմանավորվող պետություններում էլ ունի իրեն պատկանող մշտական կացարան, ապա համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության

ռեզիդենտը, որի հետ նրա անձնական եւ տնտեսական կապերն առավել սերտ են (կենսական շահերի կենտրոն)։

բ) եթե հնարավոր չէ որոշել այն Պայմանավորվող պետությունը, որտեղ գտնվում է նրա կենսական շահերի կենտրոնը, կամ եթե նա Պայմանավորվող պետություններից ոչ մեկում չունի իրեն պատկանող մշտական կացարան, ապա նա համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, որտեղ սովորաբար բնակվում է։

գ) եթե նա սովորաբար երկու Պայմանավորվող պետություններում էլ բնակվում է կամ չի բնակվում դրանցից եւ ոչ մեկում, ապա համարվում է միայն այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, որի քաղաքացին է։

դ) եթե նա երկու Պայմանավորվող պետությունների քաղաքացի է կամ դրանցից որեւէ մեկի քաղաքացի չէ, Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները հարցը լուծում են փոխադարձ համաձայնությամբ։

3. Այն դեպքում, երբ ֆիզիկական անձ չհանդիսացող անձը, 1-ին կետի դրույթներին համապատասխան, երկու Պայմանավորվող պետությունների ռեզիդենտ է, Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները պետք է ջանքեր գործադրեն փոխադարձ համաձայնությամբ որոշելու այն Պայմանավորվող պետությունը, որի ռեզիդենտ պետք է համարվի տվյալ անձը Կոնվենցիայի նպատակներով՝ հաշվի առնելով դրա գլխամասային կամ գլխավոր գրասենյակը, արդյունավետ կառավարման, հիմնադրման կամ այլ կերպ ստեղծված լինելու վայրը եւ այլ էական գործոններ։ Այդպիսի

համաձայնության բացակայության դեպքում այդ անձը չի օգտվում Կոնվենցիայով սահմանված՝ հարկերի թեթևացման կամ հարկերից ազատման իրավունքից:

ՀՈԴՎԱԾ 5

ՄՇՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակներով «մշտական հաստատություն» եզրույթը նշանակում է ձեռնարկատիրական գործունեության մշտական վայր, որի միջոցով ամբողջությամբ կամ մասամբ իրականացվում է ձեռնարկության ձեռնարկատիրական գործունեությունը:

2. «Մշտական հաստատություն» եզրույթը մասնավորապես ներառում է հետևյալը.

- ա) կառավարման վայր.
- բ) մասնաճյուղ.
- գ) գրասենյակ.
- դ) գործարան.
- ե) արհեստանոց. եւ
- զ) հանքահոր, նավթի կամ գազի հորատանցք, քարհանք կամ բնական պաշարների հետազոտման կամ արդյունահանման ցանկացած այլ վայր:

3. «Մշտական հաստատություն» եզրույթը նաեւ ներառում է հետեւյալը.

ա) շինարարական հրապարակ, կառուցման, հավաքման կամ տեղակայման նախագիծ կամ դրանց հետ կապված վերահսկողական գործունեություն, սակայն միայն այն դեպքում, երբ այդպիսի հրապարակի, նախագծի կամ գործունեության տեսողությունն ինն ամսից ավելի է,

բ) ձեռնարկության կողմից այդ նպատակով ներգրավված աշխատակիցների կամ այլ անձնակազմի միջոցով ծառայությունների, այդ թվում՝ խորհրդատվական ծառայությունների մատուցում, սակայն միայն այն դեպքում, երբ այդ բնույթի գործունեությունը Պայմանավորվող պետության տարածքում (միեւնույն կամ դրա հետ կապված ծրագրի համար) տվյալ հարկային տարում սկսվող կամ ավարտվող ցանկացած տասներկուամսյա ժամանակահատվածում շարունակվում է ընդհանուր առմամբ 183 օրը գերազանցող ժամանակահատվածով կամ ժամանակահատվածներով:

«Ա» ենթակետով նախատեսված գործունեության տեսողությունը որոշվում է այն ժամանակահատվածները գումարելու միջոցով, որոնցից յուրաքանչյուրը գերազանցում է 30 օրը, որի ընթացքում գործունեությունն իրականացվում է Պայմանավորվող պետության տարածքում միեւնույն վայրում միմյանց հետ սերտորեն կապված ձեռնարկությունների կողմից՝ պայմանով, որ այդ Պայմանավորվող պետությունում այդպիսի սերտորեն կապված ձեռնարկության գործունեությունը կապված է այդ Պայմանավորվող պետությունում դրա հետ սերտորեն կապված ձեռնարկությունների

գործունեության հետ: Ժամանակահատվածը, որի ընթացքում երկու կամ ավելի սերտորեն կապված ձեռնարկություններ միաժամանակյա գործունեություն են իրականացնում, հաշվարկվում է միայն մեկ անգամ՝ գործունեության տեսողությունը որոշելու համար:

4. Չնայած սույն հոդվածի նախորդ դրույթներին՝ համարվում է, որ «մշտական հաստատություն» եզրույթը չի ներառում.

ա) հարմարությունների օգտագործումը՝ ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի բացառապես պահեստավորման եւ ցուցադրման նպատակով,

բ) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահպանումը՝ բացառապես պահեստավորման կամ ցուցադրման նպատակով,

գ) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահպանումը՝ բացառապես այլ ձեռնարկության կողմից վերամշակման նպատակով,

դ) ձեռնարկության համար ձեռնարկատիրական գործունեության մշտական վայրի պահպանումը՝ բացառապես ապրանքների կամ արտադրանքի գնման կամ տեղեկությունների հավաքման նպատակով,

ե) գործունեության մշտական վայրի պահպանումը՝ բացառապես ձեռնարկության համար «ա»-«դ» ենթակետերում չթվարկված ցանկացած գործունեություն իրականացնելու նպատակով՝ պայմանով, որ

գործունեությունը կրի նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթ,

զ) գործունեության մշտական վայրի պահպանումը բացառապես «ա»-«ե» ենթակետերում նշված գործունեության տեսակների ցանկացած համակցության համար՝ պայմանով, որ գործունեության մշտական վայրի ընդհանուր գործունեությունն այդ համակցության արդյունքում շարունակում է կրել նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթ:

5. 4-րդ կետը կիրառելի չէ ձեռնարկատիրական գործունեության այն մշտական վայրի նկատմամբ, որն օգտագործվում կամ պահպանվում է ձեռնարկության կողմից այն դեպքում, երբ տվյալ ձեռնարկությունը կամ դրա հետ սերտորեն կապված ձեռնարկությունը ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում միեւնույն վայրում կամ միեւնույն Պայմանավորվող պետության մեկ այլ վայրում, եւ

ա) այդ վայրը կամ այլ վայր համարվում է այդ ձեռնարկության կամ դրա հետ սերտորեն կապված այլ ձեռնարկության մշտական հաստատություն՝ սույն հոդվածի դրույթներին համապատասխան, կամ

բ) միեւնույն վայրում երկու ձեռնարկությունների կամ այդ նույն ձեռնարկության կամ սերտորեն կապված այլ ձեռնարկության կողմից երկու վայրերում իրականացված գործունեության տեսակների համակցության արդյունքում առաջացած ամբողջական գործունեությունը նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթ չի կրում,

պայմանով, որ երկու ձեռնարկությունների կողմից միեւնույն վայրում կամ

այդ նույն ձեռնարկության կամ սերտորեն կապված այլ ձեռնարկության կողմից երկու վայրերում իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները համարվում են փոխլրացնող գործառույթներ, որոնք համակցված ձեռնարկատիրական գործունեության մաս են կազմում:

6. Չնայած 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթներին, սակայն հաշվի առնելով 7-րդ կետի դրույթները, որոնց համաձայն անձը Պայմանավորվող պետությունում գործում է ձեռնարկության անունից եւ այդպիսով սովորույթի ուժով պայմանագրեր է կնքում կամ սովորույթի ուժով գլխավոր դեր է ստանձնում այն պայմանագրերի կնքման գործընթացում, որոնք սովորաբար կնքվում են առանց ձեռնարկության կողմից կատարվող էական փոփոխությունների, եւ այդ պայմանագրերը կնքվում են՝

ա) այդ ձեռնարկության անունից, կամ

բ) այդ ձեռնարկությանը պատկանող կամ օգտագործման իրավունքով այդ ձեռնարկությանը պատկանող գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքը փոխանցելու կամ օգտագործման իրավունք շնորհելու նպատակով, կամ

գ) այդ ձեռնարկության կողմից ծառայությունների մատուցման նպատակով,

այդ ձեռնարկությունը համարվում է տվյալ Պայմանավորվող պետությունում մշտական հաստատություն ունեցող՝ այդ անձի կողմից տվյալ

ձեռնարկության համար ձեռնարկվող ցանկացած գործունեության մասով, եթե այդ անձի գործունեությունը չի սահմանափակվում 4-րդ կետում նշվածով, որը, եթե անգամ իրականացվում է գործունեության մշտական վայրի միջոցով (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության այն մշտական վայրից, որի նկատմամբ կիրառելի է 5-րդ կետը), այդ գործունեության մշտական վայրը 4-րդ կետի դրույթների համաձայն չի վերածում մշտական հաստատության:

7. 6-րդ կետը կիրառելի չէ այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետությունում մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության անունից հանդես եկող անձը ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում՝ որպես անկախ գործակալ, եւ տվյալ ձեռնարկատիրական բնականոն գործունեության շրջանակներում գործում է ի շահ ձեռնարկության: Այնուամենայնիվ, եթե անձը բացառապես կամ գրեթե բացառապես գործում է մեկ կամ մեկից ավելի ձեռնարկությունների անունից, որոնց հետ սերտորեն կապված է, այդ անձը սույն կետի իմաստով չի կարող որեւէ նման ձեռնարկության նկատմամբ անկախ գործակալ համարվել:

8. Այն փաստը, որ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությունը վերահսկում է մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությանը կամ վերահսկվում է նրա կողմից կամ ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում (մշտական հաստատության միջոցով կամ այլ ձեով), ինքնին այդ ընկերություններից որեւէ մեկը չի դարձնում մյուսի մշտական

հաստատությունը:

9. Սույն հոդվածի նպատակներով անձը կամ ձեռնարկությունը սերտորեն կապված է ձեռնարկության հետ, եթե, ելնելով բոլոր էական փաստերից եւ հանգամանքներից, մեկը վերահսկողություն է իրականացնում մյուսի նկատմամբ, կամ երկուսն էլ գտնվում են միեւնույն անձանց կամ ձեռնարկությունների վերահսկողության ներքո: Ամեն դեպքում անձը կամ ձեռնարկությունը այլ ձեռնարկության հետ սերտորեն կապված է համարվում այն դեպքում, երբ ձեռնարկությունն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն տնօրինում է մյուս ձեռնարկության շահութաբաժնի 50 տոկոսից ավելին (կամ ընկերության դեպքում՝ ընկերության բաժնետոմսերով տրամադրվող ընդհանուր ձայների եւ դրանց ընդհանուր արժեքի կամ ընկերության բաժնետիրական կապիտալի 50 տոկոսից ավելին), կամ եթե այլ անձ կամ ձեռնարկություն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն տնօրինում է անձի կամ ձեռնարկության կամ երկու ձեռնարկությունների շահութաբաժնի 50 տոկոսից ավելին (կամ ընկերության դեպքում՝ ընկերության բաժնետոմսերով տրամադրվող ընդհանուր ձայների եւ դրանց ընդհանուր արժեքի կամ ընկերության բաժնետիրական կապիտալի 50 տոկոսից ավելին):

ՀՈՂՎԱԾ 6

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻՑ ԱՏԱՑՎԱԾ ԵԿԱՄՈՒՏԸ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքից ստացած եկամուտը (ներառյալ՝ գյուղատնտեսությունից կամ անտառային տնտեսությունից ստացած եկամուտը) կարող է հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. «Անշարժ գույք» եզրույթն ունի այն նշանակությունը, որը դրան տրված է այն Պայմանավորվող պետության օրենքով, որտեղ գտնվում է դիտարկվող գույքը: Եզրույթն ամեն դեպքում ներառում է անշարժ գույքին օժանդակ գույքը, գյուղատնտեսությունում եւ անտառային տնտեսությունում օգտագործվող անասունն ու սարքավորումները, այն իրավունքները, որոնց նկատմամբ կիրառվում են հողային սեփականությանը վերաբերող ընդհանուր օրենսդրության դրույթները, անշարժ գույքի օգտագործման իրավունքը (ուզուֆրուկտը) եւ օգտակար հանածոների հանքատեղերի, հանքավայրերի եւ այլ բնական պաշարների մշակման կամ մշակման իրավունքի դիմաց փոխհատուցման կարգով վճարվող փոփոխական կամ հաստատուն վճարումների իրավունքները. նավերը եւ օդանավերը որպես անշարժ գույք չեն դիտարկվում:

3. 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են անշարժ գույքի անմիջական օգտագործումից, վարձակալության տալու դիմաց կամ ցանկացած այլ ձեռով օգտագործումից ստացված եկամուտների նկատմամբ:

4. 1-ին եւ 3-րդ կետերի դրույթները կիրառվում են նաեւ ձեռնարկության անշարժ գույքից ստացված եկամուտների նկատմամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 7

ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ՍՏԱՑՎԱԾ ՇԱՀՈՒՅԹԸ

1. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության շահույթը ենթակա է հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ձեռնարկությունն իր ձեռնարկատիրական գործունեությունն իրականացնում է մյուս Պայմանավորվող պետությունում՝ այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով: Եթե ձեռնարկությունն իր ձեռնարկատիրական գործունեությունն իրականացնում է վերը նշված ձեռով, ապա 2-րդ կետի դրույթներին համապատասխան մշտական հաստատությանը վերագրելի շահույթը կարող է հարկվել մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. Սույն հոդվածի եւ 22-րդ հոդվածի նպատակներով յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետությունում 1-ին կետում նշված մշտական հաստատությանը վերագրելի շահույթն այն շահույթն է, որը վերջինս կարող էր ակնկալել մասնավորապես ձեռնարկության այլ ստորաբաժանումների հետ գործարքներից, եթե լիներ միեւնույն կամ համանման պայմաններում միեւնույն կամ համանման գործունեություն իրականացնող առանձին եւ ինքնուրույն ձեռնարկություն՝ հաշվի առնելով ձեռնարկության մշտական հաստատության եւ այլ ստորաբաժանումների միջոցով կատարվող գործառույթները,

օգտագործվող ակտիվները եւ ստանձնած ռիսկերը:

3. Եթե 2-րդ կետին համապատասխան Պայմանավորվող պետությունը ճշգրտում է Պայմանավորվող պետություններից որևէ մեկի ձեռնարկության մշտական հաստատությանը վերագրելի շահույթը եւ համապատասխանաբար հարկում է մյուս Պայմանավորվող պետությունում հարկման համար արդեն գանձված ձեռնարկության շահույթը, այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունը կատարում է այդ շահույթից իր գանձած հարկի գումարի համապատասխան ճշգրտում այնքանով, որքանով դա անհրաժեշտ է շահույթի կրկնակի հարկումից խուսափելու համար: Այդ ճշգրտումը որոշելիս Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները անհրաժեշտության դեպքում խորհրդակցում են միմյանց հետ:

4. Եթե շահույթը ներառում է սույն Կոնվենցայի այլ հոդվածներում առանձին քննարկվող եկամտի տեսակներ, ապա սույն հոդվածի դրույթները չեն ազդում այդ հոդվածների դրույթների վրա:

ՀՈԴՎԱԾ 8

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԾՈՎԱՅԻՆ ԵՎ ՕԴԱՅԻՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄՆԵՐԸ

1. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կողմից միջազգային փոխադրումներում նավերի կամ օդանավերի շահագործումից ստացված շահույթը ենթակա է հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում:

2. Անկախ 2-րդ հոդվածի դրույթներից՝ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը միջազգային փոխադրումներում նավերի կամ օդանավերի շահագործման մասով Հայաստանի ձեռնարկության դեպքում ազատվում է Ճապոնիայի ձեռնարկության եկամուտներից գանձվող հարկից, իսկ Ճապոնիայի ձեռնարկության դեպքում՝ Հայաստանում սույն Կոնվենցիայի ստորագրման օրվանից հետո սահմանված՝ Ճապոնիայի ձեռնարկության եկամուտներից գանձվող հարկին համանման ցանկացած հարկից:

3. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները կիրառվում են նաեւ միավորումում, համատեղ ձեռնարկությունում կամ տրանսպորտային միջոցների շահագործմամբ զբաղվող միջազգային կազմակերպությունում մասնակցությունից ստացված շահույթի նկատմամբ:

ՀՈՒՎԱԾ 9

ՓՈԽԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Այն դեպքում, երբ՝

ա) Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մասնակցում է մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալում, կամ

բ) միեւնույն անձինք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մասնակցում են Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալում, եւ յուրաքանչյուր դեպքում, երբ երկու ձեռնարկությունների միջեւ նրանց առեւտրային կամ ֆինանսական փոխհարաբերություններում ստեղծվում կամ սահմանվում են պայմաններ, որոնք տարբերվում են այն պայմաններից, որոնք կարող էին լինել անկախ ձեռնարկությունների միջեւ, ցանկացած շահույթ, որը հաշվեգրված կլիներ նրանցից մեկին, բայց այդ պայմանների պատճառով նման ձեռով չի հաշվեգրվել, կարող է ներառվել այդ ձեռնարկության շահույթի մեջ եւ համապատասխանաբար հարկվել:

2. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետությունն այդ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության շահույթում ներառում եւ համապատասխանաբար հարկում է այն շահույթը, որի նկատմամբ մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ենթարկվել է հարկման այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եւ այդ ձեռով ներառված շահույթի բոլոր

տարրերը համարվում են շահույթ, որը պետք է հաշվեգրված լիներ նշված առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությանը, եթե երկու ձեռնարկությունների միջև պայմանները լինեին այնպիսին, ինչպիսին կլինեին անկախ ձեռնարկությունների միջև, այդ դեպքում այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունը կատարում է այդ շահույթից իր գանձած հարկի գումարի համապատասխան ճշգրտում: Այդ ճշգրտումը որոշելիս հաշվի են առնվում սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթները, եւ Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմիններն անհրաժեշտության դեպքում խորհրդակցում են միմյանց հետ:

ՀՈՂՎԱԾ 10

ՇԱՀԱՔԱԺԻՆՆԵՐԸ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված շահաբաժինները կարող են հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:
2. Այնուամենայնիվ, Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության կողմից վճարվող շահաբաժինները նույնպես կարող են հարկվել այդ Պայմանավորվող պետությունում՝ այդ Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան, սակայն եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող

պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ ձեռով գանձվող հարկը չպետք է գերազանցի շահաբաժինների համախառն գումարի 5 տոկոսը:

3. Անկախ 2-րդ կետի դրույթներից՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության կողմից վճարված շահաբաժինները հարկվում են միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, եւ ընկերություն է, որը 365 օր ժամանակահատվածում, որը ներառում է այն ամսաթիվը, որի ընթացքում որոշվում է շահաբաժինների ստացումը, (այդ ժամանակահատվածը հաշվարկելու համար հաշվի չեն առնվելու կորպորատիվ վերակազմակերպման արդյունքում, ինչպիսիք են միաձուլումը կամ բաժանման ձեռով վերակազմակերպումը, այն ընկերության ուղղակիորեն առաջացած սեփականության փոփոխությունները, որը շահաբաժինների փաստացի սեփականատերն է, կամ որը վճարում է շահաբաժինները) ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն տնօրինել է՝

ա) Հայաստանի ռեզիդենտ հանդիսացող՝ շահաբաժիններ վճարող ընկերության դեպքում՝ այդ ընկերության կապիտալի առնվազն 25 տոկոսը,

բ) Ճապոնիայի ռեզիդենտ հանդիսացող՝ շահաբաժիններ վճարող ընկերության դեպքում՝ այդ ընկերության ձայնի իրավունքի առնվազն 25 տոկոսը:

4. Անկախ 2-րդ եւ 3-րդ կետերի դրույթներից, եթե Պայմանավորվող

պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության կողմից վճարվող շահաբաժինները նվազեցվում են այդ Պայմանավորվող պետությունում ընկերության հարկման ենթակա եկամուտը հաշվարկելիս, այդ շահաբաժինները կարող են հարկվել այդ Պայմանավորվող պետությունում՝ այդ Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան, սակայն եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ ձեռով գանձվող հարկը չպետք է գերազանցի շահաբաժինների համախառն գումարի 10 տոկոսը:

5. 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթները չեն ազդում ընկերության շահույթի հարկման վրա, որից վճարվում են շահաբաժինները:

6. «Շահաբաժիններ» եզրույթը սույն հոդվածում գործածվելիս նշանակում է եկամուտ բաժնետոմսերից կամ պարտապահանջ չհամարվող՝ շահույթին մասնակցելու իրավունք տվող այլ իրավունքներից, ինչպես նաեւ եկամուտ այլ իրավունքներից, որի վրա տարածվում է միևնույն հարկման ռեժիմը, որը տարածվում է բաժնետոմսերից ստացվող եկամտի վրա այն Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն, որի ռեզիդենտն է բաշխումն իրականացնող ընկերությունը:

7. 1-ին, 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտ է շահաբաժիններ վճարող ընկերությունը՝ այնտեղ գտնվող մշտական

հաստատության միջոցով, եւ այն մասնակցությունը, որի համար վճարվում են շահաբաժինները, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ հոդվածի դրույթները:

8. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությունը շահույթ կամ եկամուտ է ստանում մյուս Պայմանավորվող պետությունից, այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունը չի կարող հարկել ընկերության կողմից վճարված շահաբաժինները՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ այդպիսի շահաբաժինները վճարվում են այդ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին, կամ երբ այն մասնակցությունը, որի հետ կապված վճարվում են շահաբաժինները, փաստացի կապված է այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող մշտական հաստատության հետ, եւ չի կարող ընկերության չբաշխված շահույթը ենթարկել հարկման՝ ընկերության չբաշխված շահույթից գանձվող հարկով, եթե անգամ վճարված շահաբաժինները կամ չբաշխված շահույթն ամբողջությամբ կամ մասամբ կազմված են այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում առաջացող շահույթից կամ եկամտից:

ՀՈԴՎԱԾ 11

ՏՈԿՈՍՆԵՐ

1. Պայմանավորվող պետությունում առաջացող եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարվող տոկոսները կարող են հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. Այնուամենայնիվ, Պայմանավորվող պետությունում առաջացող տոկոսները կարող են հարկվել նաև այդ Պայմանավորվող պետությունում այդ Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան. բայց, եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, այդ ձեռով գանձված հարկը չպետք է գերազանցի տոկոսների համախառն գումարի 5 տոկոսը:

3. Անկախ 2-րդ կետի դրույթներից՝ Պայմանավորվող պետությունում առաջացող տոկոսները հարկման ենթակա են միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե՝

ա) տոկոսի փաստացի սեփականատերը այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունն է, վերջինիս վարչատարածքային ստորաբաժանումը կամ իշխանության տեղական մարմինը, այդ մյուս Պայմանավորվող պետության կենտրոնական բանկը կամ այդ մյուս Պայմանավորվող պետության կամ դրա վարչատարածքային ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից ամբողջովին տնօրինվող ցանկացած հաստատություն, կամ

բ) այդ մյուս Պայմանավորվող պետության, դրա վարչատարածքային

ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի, Պայմանավորվող պետության կենտրոնական բանկի կամ այդ մյուս Պայմանավորվող պետության կամ դրա վարչատարածքային ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից ամբողջովին տնօրինվող ցանկացած հաստատության կողմից երաշխավորվող, ապահովագրվող կամ անուղղակիորեն ֆինանսավորվող պարտապահանջների տոկոսի փաստացի սեփականատերն այդ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտն է:

4. «Տոկոսներ» եզրույթը սույն հոդվածում գործածվելիս նշանակում է եկամուտ բոլոր տեսակի պարտապահանջներից՝ անկախ հիփոթեքային ապահովումից եւ պարտապանի շահույթում մասնակցության իրավունքի առկայությունից, եւ մասնավորապես՝ եկամուտ պետական արժեթղթերից եւ եկամուտ պարտատոմսերից կամ փոխառության տոմսերից, ներառյալ՝ այդ արժեթղթերի, պարտատոմսերի կամ փոխառության տոմսերի հետ կապված պարգեավճարներն ու մրցանակները, ինչպես նաեւ այլ եկամուտներ, որոնք հարկվում են միեւնույն հարկային ռեժիմով, ինչ փոխառու միջոցներից ստացված եկամուտը՝ այն Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան, որում առաջացել է եկամուտը: 10-րդ հոդվածում նշված տոկոսը եւ ժամկետանց վճարման համար գանձվող տուգանքը սույն հոդվածի նպատակներով տոկոսներ չեն համարվում:

5. 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը, լինելով մի Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է

իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են տոկոսները, այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, եւ պարտապահանջը, որի կապակցությամբ վճարվում են տոկոսները, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ հոդվածի դրույթները:

6. Տոկոսները համարվում են առաջացած Պայմանավորվող պետությունում, եթե վճարողն այդ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է: Սակայն եթե տոկոսներ վճարող անձը, անկախ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ լինելու կամ չլինելու հանգամանքից, Պայմանավորվող պետությունում ունի մշտական հաստատություն, որի կապակցությամբ առաջացել է պարտքը, որի տոկոսները վճարվում են, եւ այդ տոկոսների վճարման ծախսերը կրում է այդ մշտական հաստատությունը, ապա այդ տոկոսները համարվում են առաջացած այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ գտնվում է մշտական հաստատությունը:

7. Այն դեպքում, երբ վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ կամ նրանց երկուսի եւ որեւէ այլ անձի միջեւ հատուկ հարաբերությունների պատճառով պարտապահանջի առնչությամբ վճարվող տոկոսների գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ միջեւ նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջին նշված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարումների ավելցուկային մասը մնում է հարկման ենթակա՝ յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության օրենքներին

համապատասխան՝ հաշվի առնելով սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթները:

ՀՈԴՎԱԾ 12

ՌՈՅԱԼԹԻՆԵՐԸ

1. Պայմանավորվող պետությունում առաջացող եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարվող ռոյալթիները կարող են հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. Այնուամենայնիվ, Պայմանավորվող պետությունում առաջացող ռոյալթիները կարող են նաեւ հարկվել այդ Պայմանավորվող պետությունում այդ Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան. իսկ եթե ռոյալթիների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ ձեւով գանձված հարկը չպետք է գերազանցի ռոյալթիների համախառն գումարի 5 տոկոսը:

3. «Ռոյալթիներ» եզրույթը սույն հոդվածում գործածվելիս նշանակում է ցանկացած տեսակի վճարում, որը որպես փոխհատուցում ստացվել է գրականության, արվեստի կամ գիտական աշխատանքի, այդ թվում՝ կինոնկարների, կամ ցանկացած պատենտի, ապրանքային նշանի, նախագծի կամ մոդելի, գծագրի կամ գաղտնի բանաձեւի կամ գործընթացի ցանկացած հեղինակային իրավունքի օգտագործման կամ օգտագործման իրավունքի համար կամ արդյունաբերական, առետրական կամ գիտական փորձին վերաբերող տեղեկության համար:

4. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե ուղալթիների փաստացի սեփականատերը, լինելով մի Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են ուղալթիները, այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, եւ իրավունքը կամ գույքը, որի կապակցությամբ վճարվում են ուղալթիները, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ հոդվածի դրույթները:

5. Ռուղալթիները համարվում են առաջացած Պայմանավորվող պետությունում, եթե վճարողն այդ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է: Սակայն եթե ուղալթիներ վճարող անձը, անկախ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ լինելու կամ չլինելու հանգամանքից, Պայմանավորվող պետությունում ունի մշտական հաստատություն, որի կապակցությամբ առաջացել է ուղալթիներ վճարելու պարտավորությունը, եւ այդպիսի ուղալթիների վճարման ծախսերը կրում է այդպիսի մշտական հաստատությունը, ապա այդպիսի ուղալթիները համարվում են առաջացած այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ գտնվում է մշտական հաստատությունը:

6. Այն դեպքում, երբ վճարողի եւ շահույթ ստացող սեփականատիրոջ կամ նրանց երկուսի եւ որեւէ այլ անձի միջեւ հատուկ հարաբերությունների պատճառով օգտագործման, իրավունքի կամ տեղեկության համար վճարվող ուղալթիների գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր

վճարողի եւ շահույթ ստացող սեփականատիրոջ միջեւ նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը նշված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարումների ավելցուկային մասը մնում է հարկման ենթակա՝ յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան՝ հաշվի առնելով սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթները:

ՀՈԴՎԱԾ 13

ԳՈՒՅՔԻ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՎԵԼԱԾԸ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող՝ 6-րդ հոդվածում նշված անշարժ գույքի օտարումից ստացված արժեքի հավելաճը կարող է հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությանը պատկանող՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող մշտական հաստատության ձեռնարկատիրական գույքի մաս կազմող՝ 6-րդ հոդվածում նշված անշարժ գույքից տարբեր այլ գույքի օտարումից առաջացած արժեքի հավելաճը, ներառյալ՝ այդպիսի մշտական հաստատության (առանձին կամ ամբողջ ձեռնարկության հետ մեկտեղ) օտարումից առաջացած այդպիսի արժեքի հավելաճը, կարող է հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

3. Միջազգային փոխադրումներում նավեր կամ օդանավեր

շահագործող՝ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կողմից այդպիսի նավերի կամ օդանավերի օտարումից առաջացած արժեքի հավելաճը կամ այդպիսի նավերի կամ օդանավերի շահագործման հետ կապված՝ 6-րդ հոդվածում նշված անշարժ գույքից տարբեր ցանկացած այլ գույքի օտարումից ստացված արժեքի հավելաճը ենթակա է հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում:

4. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից որեւէ ընկերության բաժնետոմսերի կամ համադրելի տոկոսների, օրինակ՝ գործընկերային կամ հավատարմագրային ընկերության տոկոսների օտարումից ստացված հավելաճը կարող է հարկվել մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե օտարմանը նախորդող 365 օրվա ընթացքում ցանկացած ժամանակ այդ բաժնետոմսերը կամ համադրելի տոկոսները իրենց արժեքի առնվազն 50 տոկոսի չափով ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն ստացվում են 6-րդ հոդվածով սահմանված՝ այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքից, եթե այդ բաժնետոմսերը կամ համադրելի տոկոսները չեն վաճառվում 28-րդ հոդվածի 4-րդ կետի «բ» ենթակետում նշված ճանաչված ֆոնդային բորսայում, եւ ռեզիդենտը եւ այդ ռեզիդենտի հետ փոխկապակցված անձը չեն տնօրինում այդ բաժնետոմսերի կամ համադրելի տոկոսների դասի ընդհանուր 5 տոկոսը կամ դրանից պակասը:

5. 1-ին, 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերում նշվածից տարբեր ցանկացած այլ գույքի օտարումից առաջացած արժեքի հավելաճը ենթակա է հարկման միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտն է գույքն օտարողը:

ՀՈՒՎԱԾ 14

ՎԱՐՁՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՑ ՍՏԱՅՎԱԾ ԵԿԱՄՈՒՏԸ

1. Հաշվի առնելով 15-րդ, 17-րդ եւ 18-րդ հոդվածների դրույթները՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի՝ վարձու աշխատանքի դիմաց ստացած աշխատավարձը, աշխատանքի դիմաց վարձատրությունը եւ համանման այլ վարձատրություններ ենթակա են հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում, եթե այդպիսի աշխատանքը չի իրականացվում մյուս Պայմանավորվող պետությունում: Եթե վարձու աշխատանքն իրականացվում է այդ կերպ, ապա դրա դիմաց ստացված վարձատրությունը կարող է հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. Չնայած 1-ին կետի դրույթներին՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից մյուս Պայմանավորվող պետությունում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց ստացված վարձատրությունը ենթակա է հարկման միայն առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում, եթե՝

ա) ստացողը դիտարկվող հարկային տարվա ընթացքում սկսվող կամ ավարտվող ցանկացած տասներկուամսյա ժամանակահատվածում գտնվում է մյուս Պայմանավորվող պետությունում՝ ընդհանուր առմամբ 183 օրը չգերազանցող ժամանակահատվածով կամ ժամանակահատվածներով, եւ

բ) վարձատրությունը վճարվում է մյուս Պայմանավորվող պետության

ռեզիդենտ չհանդիսացող գործատուի կողմից կամ նրա անունից, եւ

գ) գործատուի՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող մշտական հաստատությունը չի կրում վարձատրության ծախսերը:

3. Չնայած սույն հոդվածի նախորդ դրույթներին, բացառությամբ միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում շահագործվող նավի տախտակամածի վրա կամ օդանավում իրականացվելու դեպքի, միջազգային փոխադրումներում շահագործվող նավի տախտակամածի վրա կամ օդանավում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց որպես նավի կամ օդանավի կանոնավոր անձնակազմի անդամի՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ստացված վարձատրությունը կարող է հարկվել միայն առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում:

ՀՈԴՎԱԾ 15

ՏՆՕՐԵՆՆԵՐԻ ՀՈՆՈՐԱՐՆԵՐԸ

Տնօրենների հոնորարները եւ այլ համանման վճարումներ, որոնք Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտն ստանում է որպես մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերության տնօրենների խորհրդի կամ համանման այլ մարմնի անդամ, կարող են հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

ՀՈԴՎԱԾ 16

ԱՐՎԵՍՏԻ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐԸ ԵՎ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐԸ

1. Չնայած 14-րդ հոդվածի դրույթներին՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունում որպես արվեստի գործչի՝ թատրոնի, կինոյի, ռադիոյի կամ հեռուստատեսության արտիստի կամ երաժշտի, կամ որպես մարզիկի իրականացրած՝ իր անձնական գործունեությունից ստացած եկամուտը կարող է հարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում:

2. Այն դեպքում, երբ արվեստի գործչի կամ մարզիկի՝ որպես այդպիսին իրականացրած անձնական գործունեության հետ կապված եկամուտը հաշվեգրվում է ոչ թե անհատապես արվեստի գործչին կամ մարզիկին, այլ մեկ ուրիշ անձի, այդ եկամուտը, չնայած 14-րդ հոդվածների դրույթներին, կարող է հարկվել այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ իրականացվում է արվեստի գործչի կամ մարզիկի գործունեությունը:

ՀՈԴՎԱԾ 17

ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐ

18-րդ հոդվածի 2-րդ կետի դրույթների համաձայն՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ստացված կենսաթոշակները եւ այլ

համանման վարձատրությունը ենթակա են հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում:

ՀՈԴՎԱԾ 18

ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. ա) Պայմանավորվող պետության, նրա վարչատարածքային ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից այդ Պայմանավորվող պետությանը կամ վարչատարածքային ստորաբաժանմանը կամ իշխանության տեղական մարմնին մատուցված ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձին վճարված աշխատավարձը, աշխատանքի դիմաց վարձատրությունը եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում:

բ) Սակայն այդպիսի աշխատավարձը, աշխատանքի դիմաց վարձատրությունը եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե ծառայությունները մատուցվում են այդ Պայմանավորվող պետությունում, եւ ֆիզիկական անձն այդ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, որը՝

- i) այդ մյուս Պայմանավորվող պետության քաղաքացի է, կամ
- ii) չի դարձել այդ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ՝

բացառապես ծառայություններ մատուցելու նպատակով:

2. ա) Չնայած 1-ին կետի դրույթներին՝ Պայմանավորվող պետության կամ նրա վարչատարածքային ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից կամ նրանց ստեղծած հիմնադրամներից կամ այն հիմնադրամներից, որտեղ վերջիններս ներդրումներ են կատարում, Պայմանավորվող պետությանը կամ նրա վարչատարածքային ստորաբաժանմանը կամ իշխանության տեղական մարմնին մատուցված ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձին վճարված կենսաթոշակները եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում:

բ) Սակայն այդպիսի կենսաթոշակները եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե ֆիզիկական անձն այդ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է ու քաղաքացի:

3. 14-րդ, 15-րդ, 16-րդ եւ 17-րդ հոդվածների դրույթները կիրառվում են Պայմանավորվող պետության, նրա վարչատարածքային ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության հետ կապված ծառայությունների դիմաց աշխատավարձի, աշխատանքի դիմաց վարձատրության, կենսաթոշակի եւ համանման այլ վարձատրությունների նկատմամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 19

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

Ուսանողը կամ փորձնակը, որը հանդիսանում է կամ անմիջապես մինչև Պայմանավորվող պետություն ժամանելը հանդիսացել է մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, եւ որը գտնվում է առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում բացառապես իր ուսման կամ մասնագիտացման նպատակով, ենթակա չէ հարկման այդ Պայմանավորվող պետությունում իր ապրելու, ուսանելու կամ մասնագիտանալու համար ստացված վճարումներից՝ պայմանով, որ այդպիսի վճարումներն առաջացել են այդ Պայմանավորվող պետությունից դուրս գտնվող աղբյուրներից: Փորձնակի դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված հարկերից ազատումը կիրառվում է միայն այն ամսաթվից մեկ տարին չգերազանցող ժամկետի ընթացքում, որի դրությամբ նա սկսել է իր վերապատրաստումը այդ Պայմանավորվող պետությունում:

ՀՈԴՎԱԾ 20

ՈՉ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Անկախ սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթներից՝ ոչ հրապարակային գործընկերության պայմանագրի (Ճապոնիայի դեպքում [Tokumei Kumiai]) կամ համանման այլ պայմանագրի համաձայն կատարված ներդրումների առնչությամբ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ստացված

եկամուտը կարող է հարկվել մյուս Պայմանավորվող պետությունում՝ այդ Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն՝ պայմանով, որ այդ եկամուտն առաջանում է այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում եւ ենթակա է նվազեցման այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունում վճարողի կողմից հարկման ենթակա եկամուտը հաշվարկելիս:

ՀՈԴՎԱԾ 21

ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

1. Այն եկամտի տեսակները, որոնց փաստացի սեփականատերը Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտն է, որոնք նշված չեն սույն Կոնվենցիայի նախորդ հոդվածներում, անկախ դրանց առաջացման վայրից ենթակա են հարկման միայն այդ Պայմանավորվող պետությունում:

2. 1-ին կետի դրույթները չեն կիրառվում 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետում սահմանված անշարժ գույքի եկամտից տարբերվող եկամտի նկատմամբ, եթե այդպիսի եկամտի փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում՝ այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, եւ իրավունքը կամ գույքը, որի կապակցությամբ վճարվում է եկամուտը, փաստացի կապված է այդ մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ հոդվածի դրույթները:

3. Այն դեպքում, երբ վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ կամ

նրանց երկուսի եւ որեւէ այլ անձի միջեւ հատուկ հարաբերությունների պատճառով 1-ին կետում նշված եկամտի գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ միջեւ նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում եկամտի ավելցուկային մասը մնում է հարկման ենթակա՝ յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան՝ հաշվի առնելով սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթները:

ՀՈԴՎԱԾ 22

ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՄԱՆ ՎԵՐԱՑՈՒՄԸ

1. Հայաստանի դեպքում կրկնակի հարկումը վերացվում է հետեւյալ կերպ.

ա) եթե Հայաստանի ռեզիդենտը եկամուտ է ստանում, որը, սույն Կոնվենցիայի դրույթներին համապատասխան, կարող է հարկվել Ճապոնիայում, ապա Հայաստանը թույլատրում է այդ ռեզիդենտի եկամտից գանձվող հայկական հարկից նվազեցնել Ճապոնիայում վճարված ճապոնական հարկին հավասար գումար: Սակայն այդպիսի նվազեցումը չպետք է գերազանցի մասհանումը տրամադրելուց առաջ հաշվարկված հայկական հարկի այն մասը, որը վերագրվում է այն եկամտին, որը կարող է հարկվել Ճապոնիայում:

բ) եթե սույն Կոնվենցիայի որեւէ դրույթի համապատասխան Հայաստանի ռեզիդենտի ստացած եկամուտն ազատվում է հարկերից Հայաստանում, ապա Հայաստանն այդ ռեզիդենտի մնացած եկամտի մասով հարկի գումարը հաշվարկելիս, այնուհանդերձ, կարող է հաշվի առնել հարկերից ազատված եկամուտը:

2. Ճապոնիայի դեպքում կրկնակի հարկումը բացառվում է հետեւյալ կերպ.

Ճապոնիայից բացի ցանկացած այլ երկրում վճարման ենթակա հարկի՝ ճապոնական հարկի զեղչի թույլտվության վերաբերյալ Ճապոնիայի օրենքների դրույթների համաձայն՝ այն դեպքում, երբ Ճապոնիայի ռեզիդենտը եկամուտ է ստանում Հայաստանում, որը կարող է հարկվել Հայաստանում սույն Կոնվենցիայի դրույթներին համապատասխան, այդ եկամտի մասով վճարման ենթակա հայկական հարկի գումարը հաշվանցվում է այդ ռեզիդենտից գանձվող ճապոնական հարկի դիմաց: Հարկի զեղչի գումարը, այնուամենայնիվ, չի կարող գերազանցել այդ եկամտին համապատասխանող ճապոնական հարկի գումարը:

ՀՈԴՎԱԾ 23

ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԳԵԼՔԸ

1. Պայմանավորվող պետության քաղաքացիները մյուս Պայմանավորվող պետությունում չպետք է ենթարկվեն որեւէ այլ կամ առավել

ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված որեւէ պահանջի, քան այն հարկումն ու դրա հետ կապված պահանջներն են, որոնց միեւնոյն հանգամանքներում, մասնավորապես՝ կապված ռեզիդենտության հետ, ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետության քաղաքացիները: Սույն կետի դրույթները, չհակասելով 1-ին հոդվածի դրույթներին, նաեւ կիրառվում են այն անձանց նկատմամբ, որոնք Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ չեն:

2. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող քաղաքացիություն չունեցող անձինք մյուս Պայմանավորվող պետությունում չպետք է ենթարկվեն որեւէ այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված որեւէ պահանջի, քան այն հարկումն ու դրա հետ կապված պահանջներն են, որոնց միեւնոյն հանգամանքներում, մասնավորապես՝ կապված ռեզիդենտության հետ, ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել այդ մյուս Պայմանավորվող պետության քաղաքացիները:

3. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունում ունեցած մշտական հաստատության հարկումն այդ մյուս պետությունում չպետք է պակաս բարենպաստ լինի այդ մյուս Պայմանավորվող պետության՝ միեւնոյն գործունեությունն իրականացնող ձեռնարկության հարկումից: Սույն կետի դրույթները չպետք է մեկնաբանվեն որպես Պայմանավորվող պետության համար պարտավորություն՝ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտներին քաղաքացիական կարգավիճակի կամ ընտանեկան հանգամանքների հիման

վրա հարկման նպատակներով տրամադրելու այնպիսի անձնական արտոնություններ, առավելություններ եւ նվազեցումներ, ինչպիսիք Պայմանավորվող պետությունը շնորհում է իր ռեզիդենտներին:

4. Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կիրառվում են 9-րդ հոդվածի 1-ին, 11-րդ հոդվածի 7-րդ, 12-րդ հոդվածի 6-րդ կամ 21-րդ հոդվածի 3-րդ կետերի դրույթները՝ տոկոսները, ռոյալթիները եւ Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին կատարվող մյուս վճարումներն այդ ձեռնարկության հարկվող շահույթը որոշելու նպատակով ենթակա են նվազեցման այն նույն պայմաններով, որոնցով դրանք կվճարվեն առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին:

5. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունները, որոնց գույքն ամբողջությամբ կամ մասամբ պատկանում է կամ ուղղակի կամ անուղղակի կերպով վերահսկվում է մյուս Պայմանավորվող պետության մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների կողմից, չպետք է առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում ենթարկվեն որեւէ այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված որեւէ պահանջի, քան այն հարկումն ու դրա հետ կապված պահանջներն են, որոնց ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության այլ նմանատիպ ձեռնարկություններ:

6. Սույն հոդվածի դրույթները, անկախ 2-րդ հոդվածի դրույթներից,

կիրառվում են ցանկացած տեսակի եւ բնույթի հարկերի նկատմամբ, որոնք սահմանվել են Պայմանավորվող պետության կամ նրա վարչատարածքային ստորաբաժանումների կամ իշխանության տեղական մարմինների անունից:

ՀՈԴՎԱԾ 24.

ՓՈԽՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

1. Այն դեպքում, երբ անձը գտնում է, որ Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի գործողությունները հանգեցնում են կամ կհանգեցնեն իր՝ սույն Կոնվենցիայի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման, նա այդ Պայմանավորվող պետությունների ներպետական օրենքներով նախատեսված իրավական պաշտպանության միջոցներից անկախ կարող է իր գործը ներկայացնել ցանկացած Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմին: Գործը պետք է ներկայացվի Կոնվենցիայի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման հանգեցնող գործողության մասին առաջին ծանուցումից հետո՝ երեք տարվա ընթացքում:

2. Եթե իրավասու մարմինը բողոքը համարում է հիմնավոր, եւ եթե ինքն ի վիճակի չէ հանգելու գոհացուցիչ լուծման, ապա վերջինս ձգտում է գործը լուծել մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի հետ փոխհամաձայնությամբ՝ սույն Կոնվենցիայի դրույթներին չհամապատասխանող հարկումը բացառելու նպատակով: Ձեռք բերված ցանկացած համաձայնություն պետք է կատարվի՝ անկախ Պայմանավորվող

պետությունների ներպետական օրենքներում առկա որեւէ ժամկետային սահմանափակումից:

3. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները սույն Կոնվենցիայի մեկնաբանման կամ կիրառման ընթացքում առաջացող ցանկացած դժվարություն կամ կասկած ձգտում են կարգավորել փոխհամաձայնությամբ: Նրանք կարող են խորհրդակցել նաեւ Կոնվենցիայով չնախատեսված դեպքերում՝ կրկնակի հարկումը վերացնելու նպատակով:

4. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կարող են անմիջական կապ հաստատել միմյանց հետ, այդ թվում՝ իրենցից կամ իրենց ներկայացուցիչներից կազմված համատեղ հանձնաժողովի միջոցով՝ այս հոդվածի նախորդ կետերի առնչությամբ համաձայնության հասնելու նպատակով:

5. Այն դեպքում, երբ՝

ա) 1-ին կետի համաձայն՝ անձը Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմին է ներկայացրել գործ այն հիմքով, որ Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի գործողությունները հանգեցրել են այդ անձի համար սույն Կոնվենցիայի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման, եւ

բ) այդ գործը կարգավորելու համար իրավասու մարմինների կողմից պահանջված ամբողջ տեղեկատվությունը երկու իրավասու մարմիններին ներկայացվելուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում, իրավասու մարմինները չեն

կարողանում համաձայնության գալ 2-րդ կետով սահմանված կարգով այդ գործը լուծելու համար,

այդ գործից բխող ցանկացած չլուծված խնդիր պետք է ներկայացվի արբիտրաժ, եթե անձը դա գրավոր պահանջի: Այնուամենայնիվ, այդ չլուծված խնդիրները չեն կարող ներկայացվել արբիտրաժ, եթե Պայմանավորվող պետություններից որեւէ մեկի դատարանի կամ վարչական դատարան կողմից այդ խնդիրների վերաբերյալ արդեն իսկ կայացվել է որոշում: Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործին ուղղակիորեն առնչություն ունեցող անձը չի ընդունում արբիտրաժային որոշումը կատարելու փոխադարձ համաձայնությունը, այդ որոշումը պարտադիր է երկու Պայմանավորվող պետությունների համար եւ պետք է իրականացվի՝ անկախ այդ Պայմանավորվող պետությունների ներպետական օրենքներով սահմանված ժամկետային սահմանափակումից: Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կարող են փոխադարձ համաձայնությամբ կարգավորել սույն կետի կիրառման կարգը:

ՀՈԴՎԱԾ 25

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄԸ

1. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները փոխանակում են տեղեկություններ, որոնք պատշաճ կհամարվեն Պայմանավորվող պետությունների կամ նրանց վարչատարածքային

ստորաբաժանումների կամ իշխանության տեղական մարմինների անունից կիրառվող ցանկացած տեսակի եւ բնույթի հարկերի առնչությամբ սույն Կոնվենցիայի դրույթների իրականացման կամ ներպետական օրենքների կիրառման կամ կատարման համար այնքանով, որքանով դրանց հիման վրա հարկումը չի հակասում Կոնվենցիային: Տեղեկությունների փոխանակումը չի սահմանափակվում 1-ին եւ 2-րդ հոդվածներով:

2. Պայմանավորվող պետության՝ 1-ին կետի համաձայն ստացած ցանկացած տեղեկություն համարվում է գաղտնի, ինչպես այդ Պայմանավորվող պետության ներպետական օրենքներին համապատասխան ստացված տեղեկությունը, եւ կարող է բացահայտվել միայն այն անձանց կամ մարմիններին (ներառյալ՝ դատարանները եւ վարչական մարմինները), որոնք առնչվում են 1-ին կետում նշված հարկերի գնահատմանը կամ հավաքագրմանը, բռնագանձմանը կամ հետապնդմանը, բողոքների քննմանը կամ վերոնշյալի վերահսկմանը: Այդ անձինք կամ մարմինները տեղեկությունն օգտագործում են միայն այդ նպատակներով: Նրանք կարող են հրապարակել տեղեկությունը բաց դատական նիստի ընթացքում կամ դատական որոշումներում: Չնայած վերոնշյալին՝ Պայմանավորվող պետության ստացած տեղեկությունը կարող է օգտագործվել այլ նպատակներով, եթե այլ նպատակներով այդպիսի տեղեկության օգտագործումը թույլատրվում է երկու Պայմանավորվող պետությունների օրենքներով, եւ տեղեկությունը տրամադրող Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը թույլատրում է նման օգտագործումը:

3. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն կարող մեկնաբանվել այնպես, որ Պայմանավորվող պետության համար առաջացնեն՝

ա) տվյալ կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներին եւ վարչական պրակտիկային հակասող վարչական միջոցներ իրականացնելու պարտավորություն,

բ) այնպիսի տեղեկություններ տրամադրելու պարտավորություն, որոնք հասանելի չեն տվյալ կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն կամ վարչարարության բնականոն գործընթացում,

գ) այնպիսի տեղեկություններ տրամադրելու պարտավորություն, որոնք բացահայտում են որեւէ առետրային, ձեռնարկատիրական, արդյունաբերական, կոմերցիոն կամ մասնագիտական գաղտնիք կամ առետրային գործընթաց, կամ տեղեկություններ, որոնց բացահայտումը հակասում է պետական քաղաքականությանը (հասարակական կարգին):

4. Եթե Պայմանավորվող պետությունը տեղեկություններ է պահանջում սույն հոդվածի համաձայն, ապա մյուս Պայմանավորվող պետությունը պետք է օգտագործի տեղեկություններ ձեռք բերելու իր միջոցները՝ պահանջված տեղեկություններն ստանալու համար նույնիսկ այն դեպքում, երբ այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունն իր հարկային նպատակների համար չունի այդպիսի տեղեկությունների անհրաժեշտություն: Նախորդ նախադասության մեջ նշված պարտավորությունը ենթակա է 3-րդ կետով նախատեսված սահմանափակումների, սակայն այդպիսի սահմանափակումները ոչ մի

դեպքում չպետք է մեկնաբանվեն այնպես, որ Պայմանավորվող պետությանը թույլատրվի մերժել տեղեկությունների տրամադրումը միայն այն պատճառով, որ այդ տեղեկություններն իր համար ներպետական շահ չեն ներկայացնում:

5. 3-րդ կետի դրույթները ոչ մի դեպքում չպետք է մեկնաբանվեն այնպես, որ Պայմանավորվող պետությանը թույլատրվի մերժել տեղեկությունների տրամադրումը միայն այն պատճառով, որ տեղեկություններին տիրապետում են բանկը, այլ ֆինանսական հաստատություն, նշանակված անձը կամ գործակալությունում աշխատող անձը կամ խնամակալը, կամ որ դրանք վերաբերում են անձի սեփական շահերին:

ՀՈՂՎԱԾ 26

ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՐԿԵՐԻ ԳԱՆՁՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ

1. Պայմանավորվող պետությունները կաջակցեն միմյանց եկամուտների հավաքագրման հայցերի գործում: Այս աջակցությունը չի սահմանափակվում 1-ին եւ 2-րդ հոդվածներով: Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կարող են փոխադարձ համաձայնությամբ կարգավորել սույն հոդվածի կիրառման կարգը:

2. Սույն հոդվածում օգտագործվող «եկամուտների հավաքագրման հայց» եզրույթը նշանակում է հետեւյալ հարկերի գծով առաջացած պարտավորության գումար այնքանով, որքանով հարկումը չի հակասում սույն Կոնվենցիային կամ ցանկացած այլ փաստաթղթի, որի կողմերն են

Պայմանավորվող պետությունները, ինչպես նաև այդ գումարին առնչվող տոկոսները, վարչական տուգանքները եւ դրանց հավաքման կամ պահպանման ծախսերը.

ա) Հայաստանում՝

i) 2-րդ հոդվածի 3-րդ կետի «ա» ենթակետում նշված հարկերը, եւ

ii) ավելացված արժեքի հարկը,

բ) Ճապոնիայում՝

i) 2-րդ հոդվածի 3-րդ կետի «բ» ենթակետի (i)-(iv) պարբերություններում նշված հարկերը,

ii) հատուկ կորպորատիվ հարկը վերակառուցման համար,

iii) սպառողական հարկը,

iv) տեղական սպառողական հարկը,

v) ժառանգության հարկը, եւ

vi) նվիրատվության հարկը,

գ) ցանկացած այլ հարկ, որը կարող է ժամանակ առ ժամանակ համաձայնեցվել Պայմանավորվող պետությունների կառավարությունների միջեւ դիվանագիտական հայտագրերի փոխանակման միջոցով, եւ

դ) ցանկացած նմանատիպ կամ էապես համանման հարկեր, որոնք սահմանվում են Կոնվենցիայի ստորագրման օրվանից հետո՝ ի լրումն «ա», «բ»

կամ «գ» ենթակետերում նշված հարկերի կամ դրանց փոխարեն:

3. Եթե Պայմանավորվող պետության եկամուտների հավաքագրման հայցը պետք է ապահովվի այդ Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն եւ վերաբերում է այն անձին, որն այդ պահի դրությամբ այդ Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն չի կարող կանխել դրա հավաքումը, ապա այդ Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի դիմում-պահանջով այդ եկամուտների հավաքագրման հայցը կընդունվի մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի կողմից հավաքման նպատակով: Այդ եկամուտների հավաքագրման հայցը ենթակա է հավաքման այդ մյուս Պայմանավորվող պետության կողմից նրա՝ սեփական հարկերի հարկադիր գանձման եւ հավաքման նկատմամբ կիրառվող օրենսդրության դրույթներին համապատասխան այնպես, իբրև այդ եկամուտների հավաքագրման հայցը այդ մյուս Պայմանավորվող պետության եկամուտների հավաքագրման հայցն է, որը կատարել է այն պայմանները, որոնք թույլ են տալիս այդ մյուս Պայմանավորվող պետությանը սույն կետի համաձայն դիմում-պահանջ ներկայացնել:

4. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետության եկամուտների հավաքագրման հայցը ենթադրում է այնպիսի պահանջ, որի նկատմամբ այդ Պայմանավորվող պետությունը, իր օրենսդրության համաձայն, գանձումն ապահովելու համար կարող է ձեռնարկել պահպանման միջոցներ, ապա այդ եկամուտների հավաքագրման հայցն այդ Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի դիմում-պահանջով ընդունվում է մյուս Պայմանավորվող

պետության իրավասու մարմնի կողմից՝ պահպանման միջոցներ ձեռնարկելու նպատակով: Այդ մյուս Պայմանավորվող պետությունը, իր օրենսդրության դրույթներին համապատասխան, պահպանման միջոցներ է ձեռնարկում այդ եկամուտների հավաքագրման հայցի առնչությամբ այնպես, իբրև այդ եկամուտների հավաքագրման հայցն այդ մյուս Պայմանավորվող պետության եկամուտների հավաքագրման հայցն է, եթե նույնիսկ այդ միջոցների ձեռնարկման պահին եկամուտների հավաքագրման հայցը ենթակա չէ հարկադիր գանձման առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում կամ վերաբերում է այն անձին, որն իրավունք ունի կանխելու դրա հավաքումը:

5. Անկախ 3-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթներից՝ Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի կողմից 3-րդ եւ 4-րդ կետերի համաձայն ընդունված եկամուտների հավաքագրման հայցն այդ Պայմանավորվող պետությունում ենթակա չէ այնպիսի ժամանակային սահմանափակումների, կամ դրան չի տրվում այնպիսի գերակայություն, որոնք, այդ Պայմանավորվող պետության օրենքի համաձայն, կիրառվում են եկամուտների հավաքագրման հայցի նկատմամբ՝ դրա բնույթից ելնելով: Ի հավելումն դրա՝ 3-րդ եւ 4-րդ կետերի համաձայն Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի կողմից ընդունված եկամուտների հավաքագրման հայցը չի կարող այդ Պետությունում ունենալ որեւէ գերակայություն, որը կիրառելի է այդ եկամուտների հավաքագրման հայցի նկատմամբ՝ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենսդրության համաձայն:

6. 3-րդ եւ 4-րդ կետերի իրականացման նպատակներով

Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի կողմից ընդունված եկամուտների հավաքագրման հայցի գործում այդ Պայմանավորվող պետության կողմից իրականացված գործողությունները, որոնք եթե իրականացվեին մյուս Պայմանավորվող պետության կողմից, ապա այդ Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն եկամուտների հավաքագրման հայցի նկատմամբ կիրառվող ժամկետների վրա կունենային կասեցնող կամ ընդհատող ազդեցություն, այդ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքների համաձայն ունեն այդպիսի ազդեցություն: Առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմին տեղեկացնում է եկամուտների հավաքագրման հայցի համար առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության կողմից իրականացված գործողությունների մասին:

7. Պայմանավորվող պետության եկամուտների հավաքագրման հայցի գոյության, օրինականության կամ չափի վերաբերյալ վարույթները չեն ներկայացվում մյուս Պայմանավորվող պետության դատարաններ կամ վարչական մարմիններ:

8. Եթե Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի կողմից 3-րդ կամ 4-րդ կետերին համապատասխան դիմում-պահանջը ուղարկվելուց հետո եւ նախքան մյուս Պայմանավորվող պետության կողմից համապատասխան եկամուտների հավաքագրման հայցի գանձումն ու առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությանը փոխանցումը՝ համապատասխան եկամուտների հավաքագրման հայցը՝

ա) 3-րդ կետին համապատասխանող դիմում-պահանջի դեպքում դադարում է համարվել առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության եկամուտների հավաքագրման հայց, որը ենթակա է հարկադիր գանձման այդ Պայմանավորվող պետության օրենսդրությամբ եւ պատկանում է այն անձին, որն այդ պահին չի կարող, այդ Պայմանավորվող պետության օրենսդրության համաձայն, կանխել դրա հավաքումը, կամ

բ) 4-րդ կետին համապատասխանող դիմում-պահանջի դեպքում դադարում է համարվել առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության եկամուտների հավաքագրման հայց, որի նկատմամբ այդ Պայմանավորվող պետությունը կարող է, իր օրենսդրության համաձայն, ընդունել պահպանման միջոցներ՝ դրա գանձումն ապահովելու նպատակով,

ապա առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինն անմիջապես պետք է ծանուցի մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնին այդ փաստի մասին, եւ մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի ընտրությամբ առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը կարող է կասեցնել կամ հետ վերցնել իր դիմում-պահանջը:

9. Սույն հոդվածի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն մեկնաբանվում այնպես, որ Պայմանավորվող պետության համար առաջացնեն՝

ա) իր կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներին եւ վարչական պրակտիկային հակասող վարչական միջոցներ իրականացնելու պարտավորություն,

բ) այնպիսի միջոցներ իրականացնելու պարտավորություն, որոնք կհակասեն պետական քաղաքականությանը (հասարակական կարգին [ordre public]),

գ) աջակցություն տրամադրելու պարտավորություն այն դեպքում, եթե մյուս Պայմանավորվող պետությունը չի իրականացրել համապատասխանաբար հավաքման կամ պահպանման հետ կապված բոլոր ողջամիտ միջոցները, որոնք հասանելի են իր օրենքներով կամ վարչական պրակտիկայով,

դ) աջակցություն ցուցաբերելու պարտավորություն այն դեպքերում, երբ այդ Պայմանավորվող պետության վարչական բեռն ակնհայտորեն անհամաչափ է մյուս Պայմանավորվող պետության կողմից ստացված օգուտին:

ՀՈԴՎԱԾ 27

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀՅՈՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

Սույն Կոնվենցիայի ոչ մի դրույթ ազդեցություն չի ունենում դիվանագիտական առաքելությունների կամ հյուպատոսական հաստատությունների անդամներին միջազգային իրավունքի ընդհանուր կանոնների կամ հատուկ համաձայնագրերի դրույթների շրջանակներում տրամադրված ֆինանսական արտոնությունների վրա:

ՀՈԴՎԱԾ 28

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ

1. Եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն հոդվածով, Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերությունը չունի այն արտոնության իրավունքը, որն այլ պարագայում կշնորհվեր իրեն 10-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթների համաձայն, եթե այդ ընկերությունը արտոնություն շնորհելու պահին որակավորված անձ չէ, ինչպես սահմանված է 2-րդ կետում:

2. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությունը որակավորված անձ է այն ժամանակ, երբ 10-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթներին համապատասխան այլապես արտոնություն է տրվում այն դեպքում, երբ՝

ա) այդ պահին դրա բաժնեմասերի գլխավոր դասը կանոնավոր կերպով վաճառվում է մեկ կամ ավելի ճանաչված ֆոնդային բորսայում, կամ

բ) այդ պահին և այդ պահը ներառող տասներկուամսյա ժամանակահատվածի օրերի առնվազն կեսին ստորև նշված սուբյեկտները, որոնք այդ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտներ են, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն տիրապետում են ընկերության բաժնեմասերի առնվազն 50 տոկոսին,

i) անհատը,

ii) Պայմանավորվող պետությունը, վերջինիս վարչատարածքային

ստորաբաժանումը կամ իշխանության տեղական մարմինը, այդ Պայմանավորվող պետության կենտրոնական բանկը կամ այդ Պայմանավորվող պետության, դրա վարչատարածքային ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի գործակալությունը կամ կառույցը, կամ

iii) ընկերությունը, որը «ա» ենթակետով սահմանված որակավորված անձ է:

3. Եթե Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ համարվող ընկերությունը որակավորված անձ չէ, ապա այն Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը, որտեղ սույն հոդվածի նախորդ կետերի համաձայն նրան մերժվել է արտոնության շնորհումը, այնուամենայնիվ, կարող է շնորհել այն արտոնությունը, որն այլապես կշնորհվեր 10-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթներին համապատասխան՝ հաշվի առնելով սույն Կոնվենցիայի առարկան եւ նպատակները, սակայն միայն այն դեպքում, երբ նման ընկերությունը այդպիսի իրավասու մարմին է ներկայացնում ապացույցներ, որ իր ստեղծման, ձեռքբերման կամ պահպանման եւ իր գործառնությունների իրականացման գլխավոր նպատակներից եւ ոչ մեկը չի ենթադրել արտոնություններ ստանալը: Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը, որին սույն կետում նշված դիմում-պահանջը ներկայացվել է այլ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ համարվող ընկերության կողմից, մինչեւ դիմում-պահանջը բավարարելը կամ մերժելը խորհրդակցում է այդ մյուս

Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի հետ:

4. Սույն հոդվածի նպատակներով՝

ա) «բաժնեմասերի գլխավոր դաս» եզրույթը նշանակում է ընկերության բաժնեմասերի այն դասը կամ դասերը, որոնք ներկայացնում են ընկերության ընդհանուր ձայների մեծամասնությունը եւ արժեքը,

բ) «ճանաչված ֆոնդային բորսա» եզրույթը նշանակում է՝

i) ցանկացած ֆոնդային բորսա, որը որպես այդպիսին ստեղծվել եւ կարգավորվում է Պայմանավորվող պետություններից որեւէ մեկի օրենքներով, եւ

ii) Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինների կողմից համաձայնեցված ցանկացած այլ ֆոնդային բորսա:

5. ա) Եթե

i) Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը եկամուտ է ստանում մյուս Պայմանավորվող պետությունից եւ առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունն այդպիսի եկամուտը դիտարկում է որպես երրորդ սուբյեկտի տարածքում գտնվող ձեռնարկության մշտական հաստատությանը վերագրելի եկամուտ, եւ

ii) այդ մշտական հաստատությանը վերագրելի շահույթը ազատվում է հարկումից առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում,

ապա սույն Կոնվենցիայով նախատեսված արտոնությունները չեն կիրառվում եկամտի այն տեսակի նկատմամբ, որի համար գանձվող հարկը երրորդ սուբյեկտի տարածքում պակաս է այն հարկի 60 տոկոսից, որը կարող էր սահմանվել առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում եկամտի այդ տեսակի նկատմամբ, եթե մշտական հաստատությունը գտնվեր առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում: Այդ դեպքում ցանկացած եկամուտ, որի նկատմամբ կիրառվում են սույն կետի դրույթները, մնում է հարկման ենթակա մյուս Պայմանավորվող պետության ներպետական օրենքներին համապատասխան՝ անկախ Կոնվենցիայի այլ դրույթներից:

բ) «ա» ենթակետի դրույթները չեն կիրառվի, եթե այդ ենթակետում նկարագրված՝ մյուս Պայմանավորվող պետությունից ստացված եկամուտը առաջանում է կամ կապված է մշտական հաստատության միջոցով իրականացվող ակտիվ ձեռնարկատիրական գործունեության հետ (որը տարբերվում է ձեռնարկության սեփական միջոցների հաշվին ներդրումներ կատարելուց, դրանք կառավարելուց կամ պարզապես ներդրումներ ունենալուց, եթե այդ գործունեությունը բանկային, ապահովագրական կամ արժեթղթերի հետ կապված գործունեություն չէ, որն իրականացվում է համապատասխանաբար բանկի, ապահովագրական ընկերության կամ արժեթղթերի գրանցված դիլերի կողմից):

գ) Եթե «ա» ենթակետի դրույթների համաձայն Կոնվենցիայով սահմանված արտոնությունների տրամադրումը Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ստացված եկամտի որեւէ տեսակի հետ կապված մերժվում

է, ապա մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը, այնուամենայնիվ, կարող է շնորհել եկամտի այդ տեսակի հետ կապված այդ արտոնությունները, եթե այդ ռեզիդենտի դիմում-պահանջին ի պատասխան այդ իրավասու մարմինը որոշում է, որ այդ արտոնությունների շնորհումը արդարացված է այն հիմքերով, որոնց առկայության պարագայում այդ ռեզիդենտը չի բավարարել «ա» եւ «բ» ենթակետերի պահանջները (օրինակ՝ կորուստների առկայությունը): Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը, որին ներկայացվել է նախորդ նախադասությամբ սահմանված դիմում-պահանջն այդ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից, մինչեւ դիմում-պահանջը բավարարելը կամ մերժելը խորհրդակցում է այդ մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի հետ:

6. Չնայած սույն Կոնվենցիայի մյուս դրույթներին՝ սույն Կոնվենցիայով նախատեսված արտոնությունը չի շնորհվում եկամտի որեւէ տեսակի նկատմամբ, եթե, հաշվի առնելով բոլոր համապատասխան փաստերն ու հանգամանքները, հիմքեր կան եզրակացնելու, որ այդ արտոնությունն ստանալն այդ արտոնությանն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն հանգեցրած ցանկացած պայմանավորվածության կամ գործարքի գլխավոր նպատակներից մեկն էր, եթե չի հաստատվել, որ այդպիսի հանգամանքներում այդ արտոնությունը շնորհելը կհամապատասխաներ սույն Կոնվենցիայի համապատասխան դրույթների առարկային եւ նպատակներին:

ՀՈԴՎԱԾ 29

ՈՒԺԻ ՄԵՋ ՄՏՆԵԼԸ

1. Սույն Կոնվենցիան հաստատվում է յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության իրավական ընթացակարգերին համապատասխան եւ ուժի մեջ է մտնում այդ հաստատման մասին նշում պարունակող դիվանագիտական հայտագրերի փոխանակման օրվանից հետո երեսուներորդ օրը:

2. Սույն Կոնվենցիան գործում է՝

ա) հարկային տարվա հիման վրա գանձվող հարկերի առնչությամբ՝ այն հարկերի նկատմամբ, որոնց հարկային տարին սկսվում է Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելուն հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեկին կամ դրանից հետո,

բ) հարկային տարվա հիման վրա չգանձվող հարկերի առնչությամբ՝ այն հարկերի նկատմամբ, որոնց հարկային տարին սկսվում է Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելուն հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեկին կամ դրանից հետո:

3. ա) Անկախ 2-րդ կետի դրույթներից՝ 24-րդ հոդվածի 5-րդ կետի դրույթները գործում են՝

ի) 24-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն ներկայացված գործերի առնչությամբ՝ Պայմանավորվող պետությունների կառավարությունների կողմից դիվանագիտական հայտագրերի փոխանակման միջոցով

համաձայնեցման ենթակա օրը կամ դրանից հետո,

ii) 24-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն ներկայացված գործերի առնչությամբ՝ նախքան այդ օրը. այս դեպքում, նման գործի վերաբերյալ ոչ մի չլուծված հարց չի կարող փոխանցվել արբիտրաժին մինչև այդ օրվանից սկսած երկու տարին լրանալը:

բ) Պայմանավորվող պետությունների կառավարությունները համաձայնության են գալիս «ա» ենթակետի (i) պարբերության մեջ նշված ամսաթվի շուրջ, երբ Հայաստանը սահմանում է իր ներքին հիմքերը եւ ընթացակարգերը՝ 24-րդ հոդվածի 5-րդ կետի իրականացման համար, կամ երբ Կոնվենցիայի ստորագրման օրվանից հետո Հայաստանը եկամուտների հետ կապված կրկնակի հարկումից խուսափելու մասին համաձայնագիր է կնքում, որը պարունակում է արբիտրաժային դրույթներ, որոնք կիրառելի են երրորդ սուբյեկտի եւ Հայաստանի միջեւ բացառապես այն անձի դիմում-պահանջով, որն այդ հոդվածի 1-ին կետի դրույթներին համապատասխանող համաձայնագրի դրույթների համաձայն ներկայացնում է գործը: Հայաստանի իրավասու մարմիններն այդ իրադարձության մասին տեղեկացնում են Ճապոնիայի իրավասու մարմիններին այն տեղի ունենալուց անմիջապես հետո:

4. Չնայած 2-րդ կետի դրույթներին՝ 25-րդ եւ 26-րդ հոդվածների դրույթները գործում են սույն Կոնվենցիան ուժի մտն մտնելու ամսաթվից՝ անկախ հարկերի գանձման ամսաթվից կամ այն հարկային տարվանից, որին վերաբերում են հարկերը:

5. Ճապոնիայի կառավարության եւ Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության միջեւ կնքված՝ «Եկամուտների կրկնակի հարկումից խուսափելու վերաբերյալ» կոնվենցիան եւ դրա արձանագրությունը, որոնք ստորագրվել են Տոկիոյում 1986 թվականի հունվարի 18-ին (այսուհետ՝ նախորդ կոնվենցիա), դադարում են գործել Հայաստանի եւ Ճապոնիայի միջեւ այն օրվանից, երբ սույն Կոնվենցիան կիրառելի է դառնում այն հարկերի մասով, որոնց վրա տարածվում է սույն Կոնվենցիայի գործողությունը 2-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթներին համապատասխան:

6. Անկախ սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելուց՝ Պայմանավորվող պետություններից որեւէ մեկի ռեզիդենտ հանդիսացող եւ սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելու պահին նախորդ կոնվենցիայի 17-րդ հոդվածով նախատեսված արտոնությունների իրավունք ունեցող ֆիզիկական անձը շարունակում է օգտվել այդ արտոնություններից մինչեւ այն պահը, երբ ֆիզիկական անձի արտոնությունների իրավունքի գործողությունը կդադարեր նախորդ կոնվենցիան ուժի մեջ մնալու պայմաններում:

7. Հայաստանի եւ Ճապոնիայի միջեւ նախորդ կոնվենցիան դադարում է դրա կիրառության վերջին օրը՝ սույն հոդվածի նախորդ կետերի դրույթներին համապատասխան:

ՀՈԴՎԱԾ 30

ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ

Սույն Կոնվենցիան մնում է ուժի մեջ մինչև Պայմանավորվող պետություններից մեկի կողմից դրա գործողության դադարեցումը: Պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրը կարող է դադարեցնել սույն Կոնվենցիայի գործողությունը՝ այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հինգ տարի ժամկետը լրանալուց հետո ցանկացած օրացուցային տարվա ավարտից առնվազն վեց ամիս առաջ մյուս Պայմանավորվող պետությանը դիվանագիտական ուղիներով դադարեցման մասին գրավոր ծանուցում ուղարկելով: Այդ դեպքում սույն Կոնվենցիայի գործողությունը դադարում է՝

ա) հարկային տարվա հիման վրա գանձվող հարկերի առնչությամբ՝ այն հարկերի նկատմամբ, որոնց հարկային տարին սկսվում է ծանուցում ներկայացնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեկին կամ դրանից հետո,

բ) հարկային տարվա հիման վրա չգանձվող հարկերի առնչությամբ՝ այն հարկերի նկատմամբ, որոնք ենթակա են գանձման ծանուցում ներկայացնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեկին կամ դրանից հետո:

Ի ՀԱՎԱՍՏՈՒՄՆ ՈՐԻ՝ ներքոստորագրյալները, պատշաճ կերպով լիազորված լինելով իրենց համապատասխան կառավարությունների կողմից, ստորագրեցին սույն կոնվենցիան:

ԿԱՏԱՐՎԱԾ է Երևան քաղաքում 2024 թվականի դեկտեմբերի 26-ին,
երկու բնօրինակից՝ հայերեն, ճապոներեն եւ անգլերեն, ընդ որում, բոլոր
տեքստերը հավասարազոր են: Մեկնաբանման հետ կապված
տարաձայնություններ առաջանալու դեպքում գերակայում է անգլերեն
տեքստը:

Հայաստանի Հանրապետության կողմից՝

Ճապոնիայի կողմից՝

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության եւ Ճապոնիայի միջեւ «Եկամուտների կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկումից խուսափելն ու շրջանցելը կանխելու մասին» կոնվենցիան (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) ստորագրելիս Հայաստանի Հանրապետությունը եւ Ճապոնիան համաձայնության են եկել հետեւյալ դրույթների շուրջ, որոնք կազմում են Կոնվենցիայի անբաժանելի մասը:

1. Կոնվենցիայի 5-րդ հոդվածի առնչությամբ.

Ենթադրվում է, որ Կոնվենցիայի 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետում թվարկված ձեռնարկատիրական գործունեության վայրերից յուրաքանչյուրը այդ հոդվածի 1-ին կետով սահմանված մշտական հաստատությունն է միայն այն դեպքում, երբ այն բավարարում է այդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները:

2. Կոնվենցիայի 11-րդ հոդվածի առնչությամբ.

Եթե Կոնվենցիայի ստորագրման օրվանից հետո Հայաստանը երրորդ սուբյեկտի հետ կնքում է համաձայնագիր, որը պարունակում է դրույթներ, համաձայն որոնց Կոնվենցիայի 11-րդ հոդվածի 2-րդ կետում նկարագրված եկամտի տեսակի նկատմամբ հարկումը Հայաստանում սահմանափակվում է այդ կետով նախատեսված հարկի դրույքաչափից նվազ դրույքաչափով, կամ համաձայն որոնց եկամտի այդ տեսակը Հայաստանում ազատվում է հարկումից, Պայմանավորվող պետությունները Ճապոնիայի պահանջով բանակցություններ են վարում հարկի այդ նվազ դրույքաչափի կամ հարկումից

ազատելու մասին դրույթները Կոնվենցիայում ներառելու նպատակով:
Հայաստանի իրավասու մարմինները այդ իրադարձության մասին
տեղեկացնում են Ճապոնիայի իրավասու մարմիններին այն տեղի ունենալուց
անմիջապես հետո:

3. Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի 5-րդ կետի առնչությամբ.

ա) i) Եթե Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը
կասեցրել է որեւէ գործի առնչությամբ Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-
րդ կետերի համաձայն փոխադարձ համաձայնությամբ գործը լուծելու
ընթացակարգը (այսուհետ՝ սույն կետում՝ փոխադարձ համաձայնության
ընթացակարգ), քանի որ այդ գործը մեկ կամ մի քանի նմանատիպ խնդիրների
մասով քննվում է դատարանում կամ վարչական դատարանում ապա այդ
հոդվածի 5-րդ կետի «բ» ենթակետով նախատեսված ժամկետը կդադարեցվի,
քանի դեռ գործի քննությունը դատարանում կամ վարչական դատարանում չի
կասեցվել, կամ հայցից չեն հրաժարվել:

ii) Եթե գործը ներկայացրած անձը եւ Պայմանավորվող պետության
իրավասու մարմինը համաձայնության են եկել փոխադարձ համաձայնության
ընթացակարգը կասեցնելու հարցում, ապա Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի 5-րդ
կետի «բ» ենթակետով նախատեսված ժամկետը կդադարեցվի մինչեւ
կասեցումը չեղյալ հայտարարելը:

iii) Եթե Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները
համաձայնում են, որ գործի անմիջական ազդեցությանը ենթարկված անձը

ժամանակին չի ներկայացրել Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի 5-րդ կետի «բ» ենթակետով նախատեսված ժամկետի մեկնարկից հետո իրավասու մարմիններից որեւէ մեկի կողմից պահանջված որեւէ լրացուցիչ էական տեղեկատվություն, ապա ժամկետը երկարաձգվում է տեղեկատվությունը պահանջելու օրը սկսվող եւ տեղեկատվությունը տրամադրելու օրն ավարտվող ժամկետին համարժեք ժամկետով:

բ) i) Արբիտրների նշանակումը կարգավորվում է հետեւյալ կանոններով.

աա) Արբիտրաժային խորհուրդը բաղկացած է երեք առանձին արբիտրներից, որոնք միջազգային հարկային հարցերի ոլորտում ունեն գիտելիքներ կամ փորձ:

բբ) Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմիններից յուրաքանչյուրը նշանակում է մեկ արբիտր: Այդ կերպ նշանակված երկու արբիտրները նշանակում են երրորդ արբիտր, որը հանդես կգա որպես արբիտրաժային խորհրդի նախագահ: Նախագահը Պայմանավորվող պետություններից որեւէ մեկի քաղաքացի կամ ռեզիդենտ չպետք է լինի:

գգ) Յուրաքանչյուր արբիտր պետք է լինի անաչառ եւ նշանակման պահին՝ Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմիններից, հարկային մարմիններից եւ ֆինանսների նախարարություններից ու գործի անմիջական ազդեցությանը ենթարկված բոլոր անձանցից (ինչպես նաեւ նրանց խորհրդականներից) անկախ, պահպանի իր անաչառությունն ու

անկախությունը արբիտրաժային վարույթի ամբողջ ընթացքում եւ դրանից հետո ողջամիտ ժամանակահատվածում պետք է խուսափի ցուցաբերել այնպիսի վարքագիծ, որը կարող է վնասել արբիտրաժային վարույթի մասով արբիտրների անաչառության եւ անկախության դրսեւորմանը:

ii) Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմիններն ապահովում են, որ արբիտրները եւ նրանց աշխատակիցները մինչեւ արբիտրաժային վարույթին իրենց մասնակցությունը գրավոր համաձայնություն տան, որ արբիտրաժային վարույթի վերաբերյալ ցանկացած տեղեկատվությունը կդիտարկեն Կոնվենցիայի 25-րդ հոդվածի 2-րդ կետով նախատեսված գաղտնիության եւ չիրապարակման պարտավորությանը և Պայմանավորվող պետությունների կիրառելի օրենքներին համապատասխան:

iii) Միայն Կոնվենցիայի 24-րդ եւ 25-րդ հոդվածների դրույթների եւ տեղեկատվության փոխանակման, գաղտնիության եւ վարչական աջակցության վերաբերյալ Պայմանավորվող պետությունների ներպետական օրենքների կիրառման նպատակներով արբիտրները եւ յուրաքանչյուր արբիտրի հաշվով առավելագույնը երեք աշխատակից (եւ պոտենցիալ արբիտրները միայն այնքանով, որքանով անհրաժեշտ է արբիտրների պահանջները կատարելու նրանց կարողությունը ստուգելու համար) համարվում են այն անձինք կամ մարմինները, որոնց կարելի է հաղորդել տեղեկատվությունը: Արբիտրաժային խորհրդի կամ պոտենցիալ արբիտրների կողմից ստացված տեղեկատվությունը եւ այն տեղեկատվությունը, որը Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները ստացել են

արբիտրաժային խորհրդից, համարվում են Կոնվենցիայի 25-րդ հոդվածի 1-ին կետի դրույթների համաձայն փոխանակված տեղեկատվություն:

գ) i) Արբիտրաժային որոշումը վերջնական է:

ii) Արբիտրաժային որոշումը պարտադիր չէ Պայմանավորվող պետությունների համար, եթե Պայմանավորվող պետություններից մեկի դատարանների վերջնական որոշման համաձայն արբիտրաժային որոշումն անվավեր է: Այս դեպքում Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն արբիտրաժի վերաբերյալ դիմում-պահանջը համարվում է չներկայացված, եւ արբիտրաժային վարույթը համարվում է չկայացած (բացառությամբ, երբ դա բխում է «բ» ենթակետի (ii) եւ (iii) պարբերությունների եւ «գ» ենթակետի նպատակներից): Այս դեպքում կարելի է ներկայացնել արբիտրաժի վերաբերյալ նոր դիմում-պահանջ, եթե Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները չեն գալիս այն համաձայնության, որ չպետք է թույլատրվի ներկայացնել նոր դիմում-պահանջ:

iii) Արբիտրաժային որոշումը չունի նախադեպային նշանակություն:

դ) i) Եթե գործի անմիջական ազդեցությանը ենթարկված անձը չի ընդունում արբիտրաժային որոշման կատարումն ապահովող փոխադարձ համաձայնությունը, ապա գործն ընդունելի չէ Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինների կողմից հետագա քննարկման համար:

ii) Գործի վերաբերյալ արբիտրաժային որոշման կատարումն

ապահովող փոխադարձ համաձայնությունը համարվում է գործի անմիջական ազդեցությանը ենթարկված անձի կողմից չընդունված, եթե գործի անմիջական ազդեցությանը ենթարկված ցանկացած անձ փոխադարձ համաձայնության մասին ծանուցումն անձին ուղարկելու օրվան հաջորդող 60 օրվա ընթացքում արբիտրաժային որոշման կատարումն ապահովող փոխադարձ համաձայնությամբ լուծում ստացած բոլոր հարցերի՝ որեւէ դատարանում կամ վարչական մարմնում քննությունից չի հրաժարվում կամ որեւէ այլ կերպ չի դադարեցնում այդ հարցերի մասով ցանկացած ընթացիկ դատական կամ վարչական վարույթ՝ այդ փոխադարձ համաձայնությանը համապատասխանող կարգով:

ե) Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի եւ սույն կետի նպատակներով արբիտրաժային վարույթը, ինչպես նաեւ (i) եւ (ii) պարբերությունների դեպքում՝ փոխադարձ համաձայնության ընթացակարգը գործի առնչությամբ դադարեցվում են, եթե արբիտրաժի վերաբերյալ դիմում-պահանջ ներկայացնելուց հետո և նախքան արբիտրաժային խորհրդի կողմից որոշումը Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինների համար հրապարակելը ցանկացած ժամանակ՝

i) Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները ձեռք են բերում Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն գործը լուծելու փոխադարձ համաձայնություն,

(ii) գործը ներկայացրած անձը հրաժարվում է արբիտրաժի վերաբերյալ դիմում-պահանջից կամ փոխադարձ համաձայնության ընթացակարգի

վերաբերյալ դիմում-պահանջից, կամ

iii) գործից բխող չլուծված խնդիրների վերաբերյալ որոշումը կայացվում է Պայմանավորվող պետություններից որեւէ մեկի դատարանի կամ վարչական դատարան կողմից:

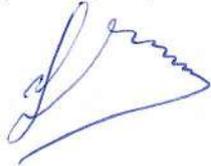
գ) Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմիններից յուրաքանչյուրը կրում է սեփական եւ իր կողմից նշանակված արբիտրների ծախսերը: Եթե Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինների կողմից այլ համաձայնություն ձեռք չի բերվել, արբիտրաժային խորհրդի նախագահի ծախսերը եւ արբիտրաժային վարույթն իրականացնելու հետ կապված մյուս ծախսերը հավասար չափով կրում են Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները:

է) Կոնվենցիայի 24-րդ հոդվածի 5-րդ կետի եւ սույն կետի դրույթները չեն կիրառվում այն գործերի նկատմամբ, որոնց վրա տարածվում են Կոնվենցիայի 4-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթները:

Ի ՀԱՎԱՍՏՈՒՄՆ ՈՐԻ՝ ներքոստորագրյալները, պատշաճ կերպով լիազորված լինելով իրենց համապատասխան կառավարությունների կողմից, ստորագրեցին սույն Արձանագրությունը:

ԿԱՏԱՐՎԱԾ է Երևան քաղաքում 2024 թվականի դեկտեմբերի 26-ին, երկու բնօրինակից՝ հայերեն, ճապոներեն եւ անգլերեն , ընդ որում, բոլոր տեքստերը հավասարազոր են: Մեկնաբանման հետ կապված տարաձայնություններ առաջանալու դեպքում գերակայում է անգլերեն տեքստը:

Հայաստանի Հանրապետության կողմից՝

Ճապոնիայի կողմից՝

CONVENTION BETWEEN
THE REPUBLIC OF ARMENIA AND JAPAN
FOR THE ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION
WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME
AND THE PREVENTION OF TAX EVASION AND AVOIDANCE

The Republic of Armenia and Japan,

Desiring to further develop their economic relationship and to enhance their co-operation in tax matters,

Intending to conclude a Convention for the elimination of double taxation with respect to taxes on income without creating opportunities for non-taxation or reduced taxation through tax evasion or avoidance (including through treaty-shopping arrangements aimed at obtaining reliefs provided in this Convention for the indirect benefit of residents of third States),

Have agreed as follows:

ARTICLE 1
PERSONS COVERED

1. This Convention shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.
2. For the purposes of this Convention, income derived by or through an entity or arrangement that is treated as wholly or partly fiscally transparent under the tax law of either Contracting State shall be considered to be income of a resident of a Contracting State but only to the extent that the income is treated, for purposes of taxation by that Contracting State, as the income of a resident of that Contracting State.
3. This Convention shall not affect the taxation, by a Contracting State, of its residents except with respect to the benefits granted under paragraph 3 of Article 7, paragraph 2 of Article 9 and Articles 18, 19, 22, 23, 24 and 27.

ARTICLE 2
TAXES COVERED

1. This Convention shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of any property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which this Convention shall apply are:

(a) in Armenia:

(i) the profit tax; and

(ii) the income tax

(hereinafter referred to as "Armenian tax");

(b) in Japan:

(i) the income tax;

(ii) the corporation tax;

(iii) the special income tax for reconstruction;

(iv) the local corporation tax; and

(v) the local inhabitant taxes

(hereinafter referred to as "Japanese tax").

4. This Convention shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Convention in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their taxation laws.

ARTICLE 3
GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Convention, unless the context otherwise requires:
  - (a) the term "Armenia" means the Republic of Armenia and, when used in a geographical sense, means the territory of the Republic of Armenia, including land, waters, subsoil and air space, upon which the Republic of Armenia exercises its sovereign rights and jurisdiction according to its national legislation and international law;
  - (b) the term "Japan", when used in a geographical sense, means all the territory of Japan, including its territorial sea, in which the laws relating to Japanese tax are in force, and all the area beyond its territorial sea, including the seabed and subsoil thereof, over which Japan has sovereign rights in accordance with international law and in which the laws relating to Japanese tax are in force;
  - (c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Armenia or Japan, as the context requires;
  - (d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
  - (e) the term "company" means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;
  - (f) the term "enterprise" applies to the carrying on of any business;

- (g) the terms “enterprise of a Contracting State” and “enterprise of the other Contracting State” mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
- (h) the term “international traffic” means any transport by a ship or aircraft except when the ship or aircraft is operated solely between places in a Contracting State and the enterprise that operates the ship or aircraft is not an enterprise of that Contracting State;
- (i) the term “competent authority” means:
  - (i) in Armenia, the Ministry of Finance and State Revenue Committee or their authorised representatives;
  - (ii) in Japan, the Minister of Finance or his or her authorised representative;
- (j) the term “national”, in relation to a Contracting State, means:
  - (i) any individual possessing the nationality or citizenship of that Contracting State; and
  - (ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in that Contracting State;
- (k) the term “business” includes the performance of professional services and of other activities of an independent character;
- (l) the term “recognised pension fund” of a Contracting State means an entity or arrangement established under the law of that Contracting State that is treated as a separate person under the taxation laws of that Contracting State and:

- (i) that is established and operated exclusively or almost exclusively to administer or provide retirement benefits and ancillary or incidental benefits or other similar remuneration to individuals and that is regulated as such by that Contracting State or one of its political subdivisions or local authorities; or
- (ii) that is established and operated exclusively or almost exclusively to invest funds for the benefit of other recognised pension funds of that Contracting State.

Where an entity or arrangement established under the law of a Contracting State would constitute a recognised pension fund under clause (i) or (ii) if it were treated as a separate person under the taxation laws of that Contracting State, it shall be considered, for the purposes of the Convention, as a separate person treated as such under the taxation laws of that Contracting State and all the assets and income of the entity or arrangement shall be treated as assets held and income derived by that separate person and not by another person.

2. As regards the application of this Convention at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires or the competent authorities agree to a different meaning pursuant to the provisions of Article 24, have the meaning that it has at that time under the law of that Contracting State for the purposes of the taxes to which the Convention applies, any meaning under the applicable tax laws of that Contracting State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that Contracting State.

ARTICLE 4
RESIDENT

1. For the purposes of this Convention, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that Contracting State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of incorporation, place of head or main office, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that Contracting State and any political subdivision or local authority thereof as well as a recognised pension fund of that Contracting State. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that Contracting State in respect only of income from sources in that Contracting State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

- (a) he shall be deemed to be a resident only of the Contracting State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both Contracting States, he shall be deemed to be a resident only of the Contracting State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
- (b) if the Contracting State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either Contracting State, he shall be deemed to be a resident only of the Contracting State in which he has an habitual abode;
- (c) if he has an habitual abode in both Contracting States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the Contracting State of which he is a national;
- (d) if he is a national of both Contracting States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, the competent authorities of the Contracting States shall endeavour to determine by mutual agreement the Contracting State of which such person shall be deemed to be a resident for the purposes of this Convention, having regard to its place of head or main office, its place of effective management, the place where it is incorporated or otherwise constituted and any other relevant factors. In the absence of such agreement, such person shall not be entitled to any relief or exemption from tax provided by the Convention.

ARTICLE 5 PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Convention, the term “permanent establishment” means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term “permanent establishment” includes especially:

- (a) a place of management;
- (b) a branch;
- (c) an office;
- (d) a factory;
- (e) a workshop, and
- (f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of exploration or extraction of natural resources.

3. The term “permanent establishment” also encompasses:

- (a) a building site, a construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith, but only if such site, project or activities last more than nine months;

- (b) the furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only if activities of that nature continue (for the same or a connected project) within a Contracting State for a period or periods aggregating more than 183 days in any twelve month period commencing or ending in the taxable year concerned.

The duration of activities under subparagraph (a) shall be determined by aggregating the periods, each exceeding 30 days, during which activities are carried on at the same place in a Contracting State by closely related enterprises, provided that the activities of such a closely related enterprise in that Contracting State are connected with the activities carried on in that Contracting State by its closely related enterprises. The period during which two or more closely related enterprises are carrying on concurrent activities shall be counted only once for the purpose of determining the duration of activities.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

- (a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- (b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;
- (c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- (d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
- (e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any activity not listed in subparagraphs (a) to (d), provided that this activity has a preparatory or auxiliary character;

- (f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (a) to (e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

5. Paragraph 4 shall not apply to a fixed place of business that is used or maintained by an enterprise if the same enterprise or a closely related enterprise carries on business activities at the same place or at another place in the same Contracting State and

- (a) that place or other place constitutes a permanent establishment for the enterprise or the closely related enterprise under the provisions of this Article, or
- (b) the overall activity resulting from the combination of the activities carried on by the two enterprises at the same place, or by the same enterprise or closely related enterprises at the two places, is not of a preparatory or auxiliary character,

provided that the business activities carried on by the two enterprises at the same place, or by the same enterprise or closely related enterprises at the two places, constitute complementary functions that are part of a cohesive business operation.

6. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 but subject to the provisions of paragraph 7, where a person is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise and, in doing so, habitually concludes contracts, or habitually plays the principal role leading to the conclusion of contracts that are routinely concluded without material modification by the enterprise, and these contracts are

- (a) in the name of the enterprise, or
- (b) for the transfer of the ownership of, or for the granting of the right to use, property owned by that enterprise or that the enterprise has the right to use, or
- (c) for the provision of services by that enterprise,

that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business (other than a fixed place of business to which paragraph 5 would apply), would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of paragraph 4.

7. Paragraph 6 shall not apply where the person acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State carries on business in the first-mentioned Contracting State as an independent agent and acts for the enterprise in the ordinary course of that business. Where, however, a person acts exclusively or almost exclusively on behalf of one or more enterprises to which it is closely related, that person shall not be considered to be an independent agent within the meaning of this paragraph with respect to any such enterprise.

8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other Contracting State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

9. For the purposes of this Article, a person or enterprise is closely related to an enterprise if, based on all the relevant facts and circumstances, one has control of the other or both are under the control of the same persons or enterprises. In any case, a person or enterprise shall be considered to be closely related to an enterprise if one possesses directly or indirectly more than 50 per cent of the beneficial interest in the other (or, in the case of a company, more than 50 per cent of the aggregate vote and value of the company's shares or of the beneficial equity interest in the company) or if another person or enterprise possesses directly or indirectly more than 50 per cent of the beneficial interest (or, in the case of a company, more than 50 per cent of the aggregate vote and value of the company's shares or of the beneficial equity interest in the company) in the person and the enterprise or in the two enterprises.

ARTICLE 6
INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise.

ARTICLE 7
BUSINESS PROFITS

1. Profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that Contracting State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits that are attributable to the permanent establishment in accordance with the provisions of paragraph 2 may be taxed in that other Contracting State.

2. For the purposes of this Article and Article 22, the profits that are attributable in each Contracting State to the permanent establishment referred to in paragraph 1 are the profits it might be expected to make, in particular in its dealings with other parts of the enterprise, if it were a separate and independent enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions, taking into account the functions performed, assets used and risks assumed by the enterprise through the permanent establishment and through the other parts of the enterprise.

3. Where, in accordance with paragraph 2, a Contracting State adjusts the profits that are attributable to a permanent establishment of an enterprise of one of the Contracting States and taxes accordingly profits of the enterprise that have been charged to tax in the other Contracting State, that other Contracting State shall, to the extent necessary to eliminate double taxation on these profits, make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

4. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Convention, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

ARTICLE 8 INTERNATIONAL SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in that Contracting State.

2. Notwithstanding the provisions of Article 2, an enterprise of a Contracting State shall be exempt in respect of its carrying on the operation of ships or aircraft in international traffic from, in the case of an enterprise of Armenia, the enterprise tax of Japan and, in the case of an enterprise of Japan, any tax similar to the enterprise tax of Japan which is imposed after the date of signature of this Convention in Armenia.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

ARTICLE 9
ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where

- (a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
- (b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that Contracting State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other Contracting State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned Contracting State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other Contracting State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Convention and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

ARTICLE 10
DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.

2. However, dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State may also be taxed in that Contracting State according to the laws of that Contracting State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the dividends.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State shall be taxable only in the other Contracting State if the beneficial owner of the dividends is a resident of that other Contracting State and is a company which has owned directly or indirectly, throughout a 365 day period that includes the date on which entitlement to the dividends is determined (for the purpose of computing that period, no account shall be taken of changes of ownership that would directly result from a corporate reorganisation, such as a merger or divisive reorganisation, of the company that is the beneficial owner of the dividends or that pays the dividends), at least 25 per cent of:

- (a) in the case where the company paying the dividends is a resident of Armenia, the capital of that company;
- (b) in the case where the company paying the dividends is a resident of Japan, the voting power of that company.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 2 and 3, where dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State are deductible in computing the taxable income of that company in that Contracting State, such dividends may be taxed in that Contracting State according to the laws of that Contracting State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the dividends.

5. The provisions of paragraphs 2, 3 and 4 shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

6. The term "dividends" as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the Contracting State of which the company making the distribution is a resident.

7. The provisions of paragraphs 1, 2, 3 and 4 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident through a permanent establishment situated therein and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

8. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other Contracting State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other Contracting State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment situated in that other Contracting State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other Contracting State.

ARTICLE 11 INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.

2. However, interest arising in a Contracting State may also be taxed in that Contracting State according to the laws of that Contracting State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State shall be taxable only in the other Contracting State if:

- (a) the interest is beneficially owned by that other Contracting State, a political subdivision or local authority thereof, the central bank of that other Contracting State or any institution wholly owned by that other Contracting State or a political subdivision or local authority thereof; or

- (b) the interest is beneficially owned by a resident of that other Contracting State with respect to debt-claims guaranteed, insured or indirectly financed by that other Contracting State, a political subdivision or local authority thereof, the central bank of that other Contracting State or any institution wholly owned by that other Contracting State or a political subdivision or local authority thereof.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures as well as other income that is subjected to the same taxation treatment as income from money lent by the laws of the Contracting State in which the income arises. Income dealt with in Article 10 and penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purposes of this Article.

5. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises through a permanent establishment situated therein and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that Contracting State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment, then such interest shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

ARTICLE 12 ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.

2. However, royalties arising in a Contracting State may also be taxed in that Contracting State according to the laws of that Contracting State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the royalties.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films, or any patent, trade mark, design or model, plan, or secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that Contracting State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment, then such royalties shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

ARTICLE 13 CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.

2. Gains from the alienation of any property, other than immovable property referred to in Article 6, forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise), may be taxed in that other Contracting State.

3. Gains that an enterprise of a Contracting State that operates ships or aircraft in international traffic derives from the alienation of such ships or aircraft, or of any property, other than immovable property referred to in Article 6, pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in that Contracting State.

4. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares of a company or comparable interests, such as interests in a partnership or trust, may be taxed in the other Contracting State if, at any time during the 365 days preceding the alienation, these shares or comparable interests derived at least 50 per cent of their value directly or indirectly from immovable property, as defined in Article 6, situated in that other Contracting State, unless such shares or comparable interests are traded on a recognised stock exchange specified in subparagraph (b) of paragraph 4 of Article 28 and the resident and persons related to that resident own in the aggregate 5 per cent or less of the class of such shares or comparable interests.

5. Gains from the alienation of any property, other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

ARTICLE 14 INCOME FROM EMPLOYMENT

1. Subject to the provisions of Articles 15, 17 and 18, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that Contracting State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other Contracting State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned Contracting State if:

- (a) the recipient is present in the other Contracting State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the taxable year concerned, and
- (b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other Contracting State, and
- (c) the remuneration is not borne by a permanent establishment which the employer has in the other Contracting State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment, as a member of the regular complement of a ship or aircraft, that is exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, other than aboard a ship or aircraft operated solely within the other Contracting State, shall be taxable only in the first-mentioned Contracting State.

ARTICLE 15 DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors, or of a similar organ, of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.

ARTICLE 16 ENTERTAINERS AND SPORTSPERSONS

1. Notwithstanding the provisions of Article 14, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsperson, from that resident's personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other Contracting State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsperson acting as such accrues not to the entertainer or sportsperson but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Article 14, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsperson are exercised.

ARTICLE 17 PENSIONS

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 18, pensions and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State shall be taxable only in that Contracting State.

ARTICLE 18
GOVERNMENT SERVICE

1. (a) Salaries, wages and other similar remuneration paid by a Contracting State or a political subdivision or local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that Contracting State or political subdivision or local authority shall be taxable only in that Contracting State.
- (b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that other Contracting State and the individual is a resident of that other Contracting State who:
  - (i) is a national of that other Contracting State; or
  - (ii) did not become a resident of that other Contracting State solely for the purpose of rendering the services.
2. (a) Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions and other similar remuneration paid by, or out of funds which are created by or to which contributions are made by, a Contracting State or a political subdivision or local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that Contracting State or political subdivision or local authority shall be taxable only in that Contracting State.
- (b) However, such pensions and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that other Contracting State.
3. The provisions of Articles 14, 15, 16 and 17 shall apply to salaries, wages, pensions, and other similar remuneration in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or local authority thereof.

ARTICLE 19
STUDENTS

Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned Contracting State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that Contracting State, provided that such payments arise from sources outside that Contracting State. In the case of a business apprentice, the exemption provided by this Article shall apply only for a period not exceeding one year from the date on which he first begins his training in that Contracting State.

ARTICLE 20
SILENT PARTNERSHIP

Notwithstanding any other provisions of this Convention, any income derived by a resident of a Contracting State in respect of contributions made pursuant to a silent partnership (in the case of Japan, Tokumei Kumiai) contract or another similar contract may be taxed in the other Contracting State according to the laws of that other Contracting State, provided that such income arises in that other Contracting State and is deductible in computing the taxable income of the payer in that other Contracting State.

ARTICLE 21
OTHER INCOME

1. Items of income beneficially owned by a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Convention shall be taxable only in that Contracting State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the beneficial owner of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

3. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the income referred to in paragraph 1 exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the income shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

ARTICLE 22
ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. In Armenia, double taxation shall be eliminated as follows:

- (a) Where a resident of Armenia derives income which, in accordance with the provisions of this Convention, may be taxed in Japan, Armenia shall allow as a deduction from the Armenian tax on the income of that resident, an amount equal to the Japanese tax paid in Japan. Such deduction shall not, however, exceed that part of the Armenian tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income which may be taxed in Japan.
- (b) Where, in accordance with any provision of the Convention, income derived by a resident of Armenia is exempt from tax in Armenia, Armenia may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

2. In Japan, double taxation shall be eliminated as follows:

Subject to the provisions of the laws of Japan regarding the allowance as a credit against Japanese tax of tax payable in any country other than Japan, where a resident of Japan derives income from Armenia which may be taxed in Armenia in accordance with the provisions of this Convention, the amount of Armenian tax payable in respect of that income shall be allowed as a credit against the Japanese tax imposed on that resident. The amount of credit, however, shall not exceed the amount of the Japanese tax which is appropriate to that income.

ARTICLE 23
NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other Contracting State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. The provisions of this paragraph shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other Contracting State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.

3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other Contracting State than the taxation levied on enterprises of that other Contracting State carrying on the same activities. The provisions of this paragraph shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 7 of Article 11, paragraph 6 of Article 12 or paragraph 3 of Article 21 apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned Contracting State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned Contracting State are or may be subjected.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities.

ARTICLE 24 MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Convention, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those Contracting States, present his case to the competent authority of either Contracting State. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Convention.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the provisions of this Convention. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of this Convention. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Convention.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs of this Article.

5. Where,

- (a) under paragraph 1, a person has presented a case to the competent authority of a Contracting State on the basis that the actions of one or both of the Contracting States have resulted for that person in taxation not in accordance with the provisions of this Convention, and
- (b) the competent authorities are unable to reach an agreement to resolve that case pursuant to paragraph 2 within two years from the date when all the information required by the competent authorities in order to address the case has been provided to both competent authorities,

any unresolved issues arising from the case shall be submitted to arbitration if the person so requests in writing. These unresolved issues shall not, however, be submitted to arbitration if a decision on these issues has already been rendered by a court or administrative tribunal of either Contracting State. Unless a person directly affected by the case does not accept the mutual agreement that implements the arbitration decision, that decision shall be binding on both Contracting States and shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic laws of these Contracting States. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this paragraph.

ARTICLE 25 EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Convention or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Convention. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.

2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that Contracting State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions. Notwithstanding the foregoing, information received by a Contracting State may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of both Contracting States and the competent authority of the Contracting State supplying the information authorises such use.

3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

- (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
- (b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
- (c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

4. If information is requested by a Contracting State in accordance with this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other Contracting State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.

5. In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.

ARTICLE 26
ASSISTANCE IN THE COLLECTION OF TAXES

1. The Contracting States shall lend assistance to each other in the collection of revenue claims. This assistance is not restricted by Articles 1 and 2. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of this Article.

2. The term "revenue claim" as used in this Article means an amount owed in respect of the following taxes, insofar as the taxation thereunder is not contrary to this Convention or any other instrument to which the Contracting States are parties, as well as interest, administrative penalties and costs of collection or conservancy related to such amount:

(a) in Armenia:

(i) the taxes referred to in subparagraph (a) of paragraph 3 of Article 2; and

(ii) the value added tax;

(b) in Japan:

(i) the taxes referred to in clauses (i) to (iv) of subparagraph (b) of paragraph 3 of Article 2;

(ii) the special corporation tax for reconstruction;

(iii) the consumption tax;

(iv) the local consumption tax;

- (v) the inheritance tax; and
- (vi) the gift tax;
- (c) any other tax as may be agreed upon from time to time between the Governments of the Contracting States through an exchange of diplomatic notes; and
- (d) any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Convention in addition to, or in place of, the taxes referred to in subparagraph (a), (b) or (c).

3. When a revenue claim of a Contracting State is enforceable under the laws of that Contracting State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that Contracting State, prevent its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that Contracting State, be accepted for purposes of collection by the competent authority of the other Contracting State. That revenue claim shall be collected by that other Contracting State in accordance with the provisions of its laws applicable to the enforcement and collection of its own taxes as if the revenue claim were a revenue claim of that other Contracting State that met the conditions allowing that other Contracting State to make a request under this paragraph.

4. When a revenue claim of a Contracting State is a claim in respect of which that Contracting State may, under its law, take measures of conservancy with a view to ensure its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that Contracting State, be accepted for purposes of taking measures of conservancy by the competent authority of the other Contracting State. That other Contracting State shall take measures of conservancy in respect of that revenue claim in accordance with the provisions of its laws as if the revenue claim were a revenue claim of that other Contracting State even if, at the time when such measures are applied, the revenue claim is not enforceable in the first-mentioned Contracting State or is owed by a person who has a right to prevent its collection.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 4, a revenue claim accepted by the competent authority of a Contracting State for purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that Contracting State, be subject to the time limits or accorded any priority applicable to a revenue claim under the laws of that Contracting State by reason of its nature as such. In addition, a revenue claim accepted by the competent authority of a Contracting State for the purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that Contracting State, have any priority applicable to that revenue claim under the laws of the other Contracting State.

6. Acts carried out by a Contracting State in the collection of a revenue claim accepted by the competent authority of that Contracting State for purposes of paragraph 3 or 4 which if they were carried out by the other Contracting State would have the effect of suspending or interrupting the time limits applicable to the revenue claim in accordance with the laws of that other Contracting State shall have such effect under the laws of that other Contracting State. The competent authority of the first-mentioned Contracting State shall inform the competent authority of the other Contracting State of the acts which the first-mentioned Contracting State has carried out in the collection of the revenue claim.

7. Proceedings with respect to the existence, validity or the amount of a revenue claim of a Contracting State shall not be brought before the courts or administrative bodies of the other Contracting State.

8. Where, at any time after a request has been made by the competent authority of a Contracting State under paragraph 3 or 4 and before the other Contracting State has collected and remitted the relevant revenue claim to the first-mentioned Contracting State, the relevant revenue claim ceases to be

- (a) in the case of a request under paragraph 3, a revenue claim of the first-mentioned Contracting State that is enforceable under the laws of that Contracting State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that Contracting State, prevent its collection, or
- (b) in the case of a request under paragraph 4, a revenue claim of the first-mentioned Contracting State in respect of which that Contracting State may, under its laws, take measures of conservancy with a view to ensure its collection

the competent authority of the first-mentioned Contracting State shall promptly notify the competent authority of the other Contracting State of that fact and, at the option of the competent authority of that other Contracting State, the competent authority of the first-mentioned Contracting State shall either suspend or withdraw its request.

9. In no case shall the provisions of this Article be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

- (a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
- (b) to carry out measures which would be contrary to public policy (ordre public);
- (c) to provide assistance if the other Contracting State has not pursued all reasonable measures of collection or conservancy, as the case may be, available under its laws or administrative practice;
- (d) to provide assistance in those cases where the administrative burden for that Contracting State is clearly disproportionate to the benefit to be derived by the other Contracting State.

ARTICLE 27

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Convention shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

ARTICLE 28

ENTITLEMENT TO BENEFITS

1. Except as otherwise provided in this Article, a company which is a resident of a Contracting State shall not be entitled to a benefit that would otherwise be accorded under the provisions of paragraph 3 of Article 10 unless such company is a qualified person, as defined in paragraph 2, at the time when the benefit would otherwise be accorded.

2. A company which is a resident of a Contracting State shall be a qualified person at a time when a benefit would otherwise be accorded under the provisions of paragraph 3 of Article 10 if:

- (a) at that time, the principal class of its shares is regularly traded on one or more recognised stock exchanges; or
- (b) at that time and on at least half of the days of a twelve month period that includes that time, the following persons that are residents of that Contracting State own, directly or indirectly, at least 50 per cent of the shares of the company:
  - (i) an individual;
  - (ii) that Contracting State, a political subdivision or local authority thereof, the central bank of that Contracting State, or an agency or instrumentality of that Contracting State or political subdivision or local authority; or
  - (iii) a company that is a qualified person under subparagraph (a).

3. If a company which is a resident of a Contracting State is not a qualified person, the competent authority of the Contracting State in which a benefit is denied under the preceding paragraphs of this Article may, nevertheless, grant a benefit that would otherwise be accorded under the provisions of paragraph 3 of Article 10, taking into account the object and purpose of this Convention, but only if such company demonstrates to the satisfaction of such competent authority that neither its establishment, acquisition or maintenance, nor the conduct of its operations, had as one of its principal purposes the obtaining of such benefit. The competent authority of the Contracting State to which a request has been made under this paragraph by a company, being a resident of the other Contracting State, shall consult with the competent authority of that other Contracting State before either granting or denying the request.

4. For the purposes of this Article:

- (a) the term “principal class of shares” means the class or classes of shares of a company which represents the majority of the aggregate vote and value of the company;
- (b) the term “recognised stock exchange” means:
  - (i) any stock exchange established and regulated as such under the laws of either Contracting State; and
  - (ii) any other stock exchange agreed upon by the competent authorities of the Contracting States.

5. (a) Where

- (i) an enterprise of a Contracting State derives income from the other Contracting State and the first-mentioned Contracting State treats such income as attributable to a permanent establishment of the enterprise situated in a third jurisdiction, and
- (ii) the profits attributable to that permanent establishment are exempt from tax in the first-mentioned Contracting State,

the benefits under this Convention shall not apply to any item of income on which the tax in the third jurisdiction is less than 60 per cent of the tax that would be imposed in the first-mentioned Contracting State on that item of income if that permanent establishment were situated in the first-mentioned Contracting State. In such a case, any income to which the provisions of this paragraph apply shall remain taxable according to the domestic law of the other Contracting State, notwithstanding any other provisions of the Convention.

- (b) The provisions of subparagraph (a) shall not apply if the income derived from the other Contracting State described in that subparagraph emanates from, or is incidental to, the active conduct of a business carried on through the permanent establishment (other than the business of making, managing or simply holding investments for the enterprise's own account, unless these activities are banking, insurance or securities activities carried on by a bank, insurance enterprise or registered securities dealer, respectively).

- (c) If the benefits under the Convention are denied pursuant to the provisions of subparagraph (a) with respect to an item of income derived by a resident of a Contracting State, the competent authority of the other Contracting State may, nevertheless, grant these benefits with respect to that item of income if, in response to a request by such resident, such competent authority determines that granting such benefits is justified in light of the reasons such resident did not satisfy the requirements of subparagraphs (a) and (b) (such as the existence of losses). The competent authority of the Contracting State to which a request has been made under the preceding sentence by a resident of the other Contracting State shall consult with the competent authority of that other Contracting State before either granting or denying the request.

6. Notwithstanding the other provisions of this Convention, a benefit under the Convention shall not be granted in respect of an item of income if it is reasonable to conclude, having regard to all relevant facts and circumstances, that obtaining that benefit was one of the principal purposes of any arrangement or transaction that resulted directly or indirectly in that benefit, unless it is established that granting that benefit in these circumstances would be in accordance with the object and purpose of the relevant provisions of the Convention.

ARTICLE 29 ENTRY INTO FORCE

- 1. This Convention shall be approved in accordance with the legal procedures of each of the Contracting States and shall enter into force on the thirtieth day after the date of exchange of diplomatic notes indicating such approval.

2. This Convention shall have effect:
  - (a) with respect to taxes levied on the basis of a taxable year, for taxes for any taxable years beginning on or after 1 January in the calendar year next following that in which the Convention enters into force;
  - (b) with respect to taxes levied not on the basis of a taxable year, for taxes levied on or after 1 January in the calendar year next following that in which the Convention enters into force.
3. (a) Notwithstanding the provisions of paragraph 2, the provisions of paragraph 5 of Article 24 shall have effect:
  - (i) with respect to cases presented pursuant to paragraph 1 of Article 24 on or after the date to be agreed between the Governments of the Contracting States through an exchange of diplomatic notes;
  - (ii) with respect to cases presented pursuant to paragraph 1 of Article 24 before that date; in this case, no unresolved issues of such case shall be submitted to arbitration before two years have elapsed from that date.
- (b) The Governments of the Contracting States shall agree on the date referred to in clause (i) of subparagraph (a) where Armenia has put into place its internal basis and procedures for the implementation of paragraph 5 of Article 24 or where, after the date of signature of the Convention, Armenia concludes an agreement for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income containing provisions for arbitration which are applicable between a third jurisdiction and Armenia solely on request by the person who presents a case under the provisions of that agreement corresponding to the provisions of paragraph 1 of that Article. The competent authority of Armenia shall notify the competent authority of Japan of such event immediately after it has happened.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, the provisions of Articles 25 and 26 shall have effect from the date of entry into force of this Convention without regard to the date on which the taxes are levied or the taxable year to which the taxes relate.

5. The Convention between the Government of Japan and the Government of the Union of Soviet Socialist Republics for the Avoidance of Double Taxation with respect to Taxes on Income, with Protocol, signed at Tokyo on 18 January, 1986 (hereinafter referred to as "the prior Convention") shall between Armenia and Japan cease to be applicable from the date upon which this Convention applies in respect of the taxes to which this Convention applies in accordance with the provisions of paragraphs 2 and 4.

6. Notwithstanding the entry into force of this Convention, an individual who is a resident of either Contracting State and entitled to the benefits of Article 17 of the prior Convention at the time of the entry into force of this Convention shall continue to be entitled to such benefits until such time as the individual would have ceased to be entitled to such benefits if the prior Convention had remained in force.

7. The prior Convention shall between Armenia and Japan terminate on the last date on which it applies in accordance with the provisions of the preceding paragraphs of this Article.

ARTICLE 30 TERMINATION

This Convention shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Convention by giving notice of termination through diplomatic channels to the other Contracting State at least six months before the end of any calendar year beginning after expiry of five years from the date of entry into force of the Convention. In such event, the Convention shall cease to have effect:

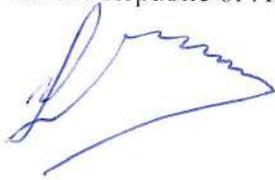
- (a) with respect to taxes levied on the basis of a taxable year, for taxes for any taxable years beginning on or after 1 January in the calendar year next following that in which the notice is given;

- (b) with respect to taxes levied not on the basis of a taxable year, for taxes levied on or after 1 January in the calendar year next following that in which the notice is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Convention.

DONE in duplicate at Yerevan, on 26th of December, 2024 in the Armenian, Japanese and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of Armenia:

For Japan:

青木 豊

PROTOCOL

At the signing of the Convention between the Republic of Armenia and Japan for the Elimination of Double Taxation with respect to Taxes on Income and the Prevention of Tax Evasion and Avoidance (hereinafter referred to as “the Convention”), the Republic of Armenia and Japan have agreed upon the following provisions which shall form an integral part of the Convention.

1. With reference to Article 5 of the Convention:

It is understood that each of the places of business listed in paragraph 2 of Article 5 of the Convention constitutes a permanent establishment as defined in paragraph 1 of that Article only if it meets the requirements of paragraph 1 of that Article.

2. With reference to Article 11 of the Convention:

If, after the date of signature of the Convention, Armenia concludes an agreement with a third jurisdiction containing provisions which limit taxation in Armenia on an item of income described in paragraph 2 of Article 11 of the Convention to a rate of tax lower than that provided for in that paragraph or exempt such item of income from tax in Armenia, the Contracting States shall, at the request of Japan, enter into negotiations with a view to incorporating such lower rate of tax or exemption from tax into the Convention. The competent authority of Armenia shall notify the competent authority of Japan of such event immediately after it has happened.

3. With reference to paragraph 5 of Article 24 of the Convention:

- (a) (i) Where the competent authority of a Contracting State has suspended the procedure for resolving a case by mutual agreement pursuant to paragraphs 1 and 2 of Article 24 of the Convention (hereinafter in this paragraph referred to as the “mutual agreement procedure”) with respect to a case because a case with respect to one or more of the same issues is pending before a court or administrative tribunal, the period provided in subparagraph (b) of paragraph 5 of that Article shall stop running until the case pending before the court or administrative tribunal has been suspended or withdrawn.
  - (ii) Where a person who presented a case and the competent authority of a Contracting State have agreed to suspend the mutual agreement procedure, the period provided in subparagraph (b) of paragraph 5 of Article 24 of the Convention shall stop running until the suspension has been lifted.
  - (iii) Where the competent authorities of the Contracting States agree that a person directly affected by the case has failed to provide in a timely manner any additional material information requested by either competent authority after the start of the period provided in subparagraph (b) of paragraph 5 of Article 24 of the Convention, that period shall be extended for an amount of time equal to the period beginning on the date by which the information was requested and ending on the date on which that information was provided.
- (b) (i) The following rules shall govern the appointment of arbitrators:
- (aa) An arbitration panel shall consist of three individual arbitrators with expertise or experience in international tax matters.

- (bb) Each of the competent authorities of the Contracting States shall appoint one arbitrator. The two arbitrators so appointed shall appoint the third arbitrator who shall serve as Chair of the arbitration panel. The Chair shall not be a national or resident of either Contracting State.
  - (cc) Each arbitrator must be impartial and independent of the competent authorities, tax administrations, and ministries of finance of the Contracting States and of all persons directly affected by the case (as well as their advisors) at the time of accepting an appointment, maintain his or her impartiality and independence throughout the arbitration proceedings, and avoid any conduct for a reasonable period of time thereafter which may damage the appearance of impartiality and independence of the arbitrators with respect to the arbitration proceedings.
- (ii) The competent authorities of the Contracting States shall ensure that arbitrators and their staff agree in writing, prior to their acting in the arbitration proceedings, to treat any information relating to the arbitration proceedings consistently with the confidentiality and non-disclosure obligations provided for in paragraph 2 of Article 25 of the Convention and the applicable laws of the Contracting States.

- (iii) Solely for the purposes of the application of the provisions of Articles 24 and 25 of the Convention and of the domestic laws of the Contracting States related to the exchange of information, confidentiality, and administrative assistance, arbitrators and a maximum of three staff per arbitrator (and prospective arbitrators solely to the extent necessary to verify their ability to fulfil the requirements of arbitrators) shall be considered to be persons or authorities to whom information may be disclosed. Information received by the arbitration panel or prospective arbitrators and information that the competent authorities of the Contracting States receive from the arbitration panel shall be considered information that is exchanged under the provisions of paragraph 1 of Article 25 of the Convention.
- (c)
  - (i) An arbitration decision shall be final.
  - (ii) The arbitration decision shall not be binding on both Contracting States, if a final decision of the courts of one of the Contracting States holds that the arbitration decision is invalid. In such a case, the request for arbitration under paragraph 5 of Article 24 of the Convention shall be considered not to have been made, and the arbitration proceedings shall be considered not to have taken place (except for the purposes of clauses (ii) and (iii) of subparagraph (b), and subparagraph (f)). In such a case, a new request for arbitration may be made unless the competent authorities of the Contracting States agree that such a new request should not be permitted.
  - (iii) An arbitration decision shall have no precedential value.
- (d)
  - (i) If a person directly affected by the case does not accept the mutual agreement that implements the arbitration decision, the case shall not be eligible for any further consideration by the competent authorities of the Contracting States.

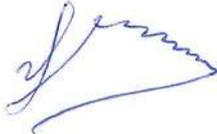
- (ii) The mutual agreement that implements the arbitration decision on the case shall be considered not to be accepted by a person directly affected by the case if any person directly affected by the case does not, within 60 days after the date on which notification of the mutual agreement is sent to the person, withdraw all issues resolved in the mutual agreement implementing the arbitration decision from consideration by any court or administrative tribunal or otherwise terminate any pending court or administrative proceedings with respect to such issues in a manner consistent with that mutual agreement.

- (e) For the purposes of Article 24 of the Convention and this paragraph, the arbitration proceedings, as well as, in the case of clauses (i) and (ii), the mutual agreement procedure, with respect to a case shall terminate if, at any time after the request for arbitration has been made and before the arbitration panel has delivered its decision to the competent authorities of the Contracting States:
  - (i) the competent authorities of the Contracting States reach a mutual agreement to resolve the case pursuant to paragraph 2 of Article 24 of the Convention;
  - (ii) the person who presented the case withdraws the request for arbitration or the request for the mutual agreement procedure; or
  - (iii) a decision concerning the unresolved issues arising from the case is rendered by a court or administrative tribunal of one of the Contracting States.

- (f) Each of the competent authorities of the Contracting States shall bear its own expenses and those of its appointed arbitrator. Unless otherwise agreed by the competent authorities of the Contracting States, the cost of the Chair of the arbitration panel and other expenses associated with the conduct of the arbitration proceedings shall be borne by the competent authorities of the Contracting States in equal shares.

- (g) The provisions of paragraph 5 of Article 24 of the Convention and this paragraph shall not apply to cases falling within paragraph 3 of Article 4 of the Convention.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

DONE in duplicate at Yerevan on 26th of December, 2024 in the Armenian, Japanese and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of Armenia:

For Japan:

青木 豊

Սույնով հավաստվում է, որ կցված տեքստը 2024թ. դեկտեմբերի 26-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության և Ճապոնիայի միջև եկամուտների կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկումից խուսափելն ու շրջանցելը կանխելու մասին» կոնվենցիայի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության միջազգային պայմանագրերի պահոցում (դեպոզիտում) պահվող բնօրինակի նույնական պատճենն է:

**Հայաստանի Հանրապետության
արտաքին գործերի նախարարության
միջազգային պայմանագրերի և
իրավունքի վարչության պետ**

[Handwritten signature]
Նելլի Սարոյան